

העולם הזה

הרצת ברמת רחל התמונות שצולמו בשעת ההתקפה

70 השנים
של בן-גוריון

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טל 26785.
ת. ד. 136. מען למברקס: "טולספרוס".
חמוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
1908 משק שחם בע"מ, ת"א, טל. 62239.
המערבת איננה אחראית עבור תוכן הד
סדרות, כולל סדרות המפורסמות תחת
הכתובות "רוח לצרכי", "רוח לנוסע"
וכו' המוכנות ונשכיות על-ידי המערכת.
החפצה: דוד סופר ובניו, תל-אביב,
רחוב אחריהם 24, טלפון 5673; מחלקת
החפצה: בית-הדפוס (באצור) טלפון 67967.

העורך הראשי:	עורך כיתוב:
אורי אכנאי	סילבי קשת
ראש המערכת:	הכתב הראשי:
שלום כהן	שרא הרניץ
עורכרמשה:	עורך תבנית:
דוב איתן, אורי סלע	אהרון צור
עורך המערכת:	צלם המערכת:
אריה קרו	

ישראל ביבר, ניצח נבי, שיער נלד.
ליצי גליצלי, דויד הורוביץ, דויד ורד, רוגי
וזהר, אברהם חרסון, אוסטר סאובר, משה
לשם, אביבה ססון, יוסף קינן, שלמה קרו.
אלי חבור.
הצייר הראשי: עורך דפוס: מנהל מעבדה:
שמואל ברתור אריה אריאל נתן רון

העתון הנקרא ביותר במדינה

2,162,712

ראש הממשלה אמר בנאומו בכנס תעשיית
הטכסטיל כי "עשרות שנים אחרי שיישכחו
מלב דברי האצה של חורגי עט ולשוך,
המפגלים כל ק דש בהבל פיהם, עוד יספרו
אגדות על בגדי המלך המפוארים!"

ועד אגודת פועלי המחס הוציא כרוז קצר
וקולע, בן 20 אלף מלה, בו גינה את ההת
קפה הוודנית על שמו הטוב של מנהגה ה
פועלים המאורגן, ורמז כי חוגים המקורבים
לקומוניסטים ולתנועות-החרות מסתתרים מ'
אחורי המזימה.

ראש מפעל "בגדי המלך בע"מ", שסיפק
את הבגדים למלך, אמר שזה למטה מכבודו
להגיש משפט על הוצאת דיבה, כי רק זה
הדבר אשר המשמיצים רודפי-הפרוכות מצ'
פיה לו. הוא הצביע על העובדה שהשמצות
מסוג זה פוגעות בסיכויי המדינה למשוך
השקעות-הון מן החוץ ומערערות כל אפי
שרות של יצוא.

הארץ פירסם מאמר ראשי, בו ירד לעומק
הבעיה וחשף את המקורות מהם יונק גל
הציניות והגארה במדינה ובנוער. מצד שני
הוא סבר כי על הממשלה לשאת לפחות
בחלק מן האחריות לתופעה המעציבה, כי
אחר שהיא המעודדת את ההרפתקנות ב'
נער בסיסמאות שאבד עליהן הכלח.

יומן כרמל הקדיש יומן שלם למעבדות, לפני
בהן נבדקים בגדי המלך בקפדנות לפני
אספקתם. ביומן נראה מנהל המעבדה לוחץ
את ידו של ראש לשכת המלך ומציע לו
קופסה של סיגריות פלאפ, הסיגריה לאינני
הטעם.

אחרי חודש נשכח כל העניין.
המלך ממשיך ללבוש את הבגדים ה'
חדשים, עד עצם היום הזה, והוא מקבל
בהם את הסגל הדיפלומטי בכל הזדמנות
חגיגית.

ואם תרצו, אין זו אגדה.
אורי אכנאי

שמעתם על ציל ברטולומיאן הקדוש
בצרפת? גם אז היתה בעיה דתית מסובכת
והפתרון לא בא לפני לז' הסכנים הארז
כות האבדור, בו השטח הקתוליים את בני
עמם הפרוטסטנטים... מוטב שנמצא כי
שון משותפת כיום, לפני ש"חופשיים" ירד
לשמיים יסל סכנים ויצאו לחסל ח"שבו
נות עם "הקנאים" של מאה שערים.

מרים וילבר, תל-אביב
איש השנה
בחירתכם את נמאל עבד אל-נאצר והכתבה
האורכה שהוקדשה לו (העולם הזה 987)
שימש כאן נושא לזיכרונות אינסופיים
מכעט. המעניין הוא שדווקא אלה מבין
יוריו הלא-יהודיים סברו כי אסור היה ל'
שבעון הלאומי של ישראל לרומם איש כזה.

מאיר גובאק, לונדון
איד העזות לשים בשער עתונכם את ה'
אויב מספר אחד של ישראל, סוכו הרומים.
הנאצי הזה לפחות אילו הייתם מציינים
אותו בתור נמל! כי כשמו בן חוא.
שאל אבני, תל-אביב
האם לדעתכם התנועה הלאומית הערבית
היא משהו כה סהר וספוטני? האם הערבי

ברחוב החדור שנאה לציונות מכף רגל ועד
ראש, איננו מוסמה על-ידי חוגים מסויי
מית. המלכים שנאה זו מסתמים לא כל כך
פוליטיים כי אם דווקא כלכליים? ומדוע
חושבים אתם כי מן הראוי היה להגיע
לשפה משותפת דווקא עם חוגים אלה, הד
קוקים לישראל כדחליל המצדק את קיומם?
תנה יומ-טוב, בני-ברק

לדעתי היתה רצויה יותר על שער נליון
השנה המונה תיגית, דמות חייל אלמוני,
או צל רובה מעבר לגדרי חיי א-ישם...
בתור קוראה ותיקה, אוכזבת לראשונה מאי
קלעיתכם למסרה. אל תהמילו שנית.
מכלל אשכנז, חיפה

הגם אחרי שקראתם בדבר משמר הסרור
של נאצר ובדבר ראש מנגנון ההסברה ה'
מצרי שעבר קודם בשביל נכלם, חושבים
אתם כי עבד אל-נאצר ראוי לתואר שהע'
נקתם לו? אני, על כל מנים, שיונית את
דעתי על אותו רוצח הרפתקן, אותה מה'
דורה חרשה של היטלר על גדות הנילוס!
פנחס שרוך, סברה

אם עקרונות הבחירה של איש השנה אינם
שוללים את השלילה — אזי עוד אפשר
להבין שנמאל עבד אל-נאצר הנו איש ה'
שנה השלילי. אולם אפילו במקרה זה חוש'
בני שהמסדר צריך היה להיות באיש שלי'
רצלי ויכולתם למצוא מספיק אישים אשר
ליים בחינתו הציבוריים, כפי שצמצאתם בזמנו
את הוועד המשפטי חיים כהן... למשל דויד
בזנורון, עם מדיניותו השנה, הביא ל'
מדינתנו לא מחות נוס ואיכבוד מאשר עבר
אל-נאצר.

אבנר שפיגל, נתניה
דבר אחד שכתחם לציון בכל הכתבה ה'
ענפה וזהו דווקא הדבר החשוב ביותר בכל
ההתפתחות הנוכחית במדינה. כוונתי להזכיר
הקומוניסטים לאור שהיה סגור בפניהם
מאז ומתמיד. הם עושים זאת בצורה מקר'
רית ביותר ובאחד מן הימים בוודאי יספרו
כי זוהי תרומה תרבותית כלכלה, שהם תור'
מים לעם המצרי — מעין גיראמיה רבי'
עית לשלוש הפיראמידות המפורסמות של

גיהה — אלא שזו בנויה מחומר אחר, מ'
דרגה ומסוכן יותר.
נח שולברג, נהריה

לא איוב, לא חסיד
הרי תצפיתו לטנת הבאה:
עקב המדיניות ההסכנית של הממשלה
הנוכחית יורע המצב הבטחוני של המדינה.
אחרי ענין סאון — שיסתיים ללא שימוש
בכוח — תהיה מטרמה המוצהרת והפעילה
של הערבים חקיתת ישראל. גם המערב וגם
המזרח לא יעשו דבר ריאלי לעזרת ישראל.
ישראל תינעש על כי במקום לפעול,
התנהגה ממשלתה כמו ועד-הקהילה שלפני
100 שנה.

המצב הכלכלי יוחמר. על שגיאות תנסה
הממשלה לכסות בכסף האוצר הסגור. השנאה
לשלטון ולארץ תגבר ואתה מסרי הידיעה
יש לי משפחה בארץ שגם היא עלולה
להפגע מההתפתחות כזו. כי שלא כנחובי
מורד מהתצפית של העולם הזה, אתם יכולים
להיות בטוחים שהיית' רוצה שתצפית תת'
בדה אם גם אם אינני איוב, הרי גם אינני
מחסידי השלטון.

משה אגקול, סקסיקורטימי

התפוצצות סדרים
קראתם את מכתבה של קבוצת פועלים
מסדרים, על מעשה הגבורה של יוחנן פלז'
שהציל חיי פועל אחד בסדרים (העולם הזה
986). אני הוא אותו פועל.
אותו יום עברתי בחדר הנגרטורים, כאשר
בא פלץ לבקורות שיגורתית. הוא ניגש
למנוע וקרא לי לראות איך הוא מתחכם.
לא הספקתי להתקרב וזם אדיר של מים
חסים ואדים היכה אותי. קשה לי עד היום
להבין מה קרה בדיוק. אני רק זוכר ש'
מצאתי את עצמי על הצפה, מתפתל מכא'
בזם במצב זה שמעתי את פלץ צועק: "צריך
לכבות את המנוע!"

מלבד פלץ התאספו עוד כמה אנשים,
אבל איש לא ידע או לא רצה לעזוב לנשית
למנוע ולכבות. אישכחו הכנתי כי עלי
לעצול זאת, לפני שמנוע יתפוצץ כללי.
תור כאבים אימים וחלתי אל המנוע, כי
משכני אחרי את גופי הנכווה. שהעור התי
מלע פועל. אישכחו העצלות להגיע אל ה'
מנוע ולהסמיקו. לקחו אותי בלכא-
שעק, שם שכבתי 16 יום בבית-חולים. פלץ
קיבל סיפוף ונסע הביתה.
אינני יכול להיכנס לזיכרון על אופיו
של פלץ, אולם אינני רוצה גם בסילוף ה'
דברים. הוא לא מצא אותי ליד המנוע
ורחה אותי כדי להציל את חיי, תור כדי
סיכון עצמו.

פרחי משה, יפו
חובבי חביב
חמאתם בהולכת יסולל של הקהל בענין
סרטו של נורי חביב (העולם הזה 987).
תגובתי אחרי שחזיתו בסרט באין מולדת
היתה על כל מנים שיותר טוב באין סרט
מאשר "באין מולדת". אולי מר חביב,
שכלל זאת הוא איש מצועז, יעשה סרט
משום עם שורדי סדר, רגלים יפות, ורקודי
בסו!

צדוק זילבר, תל-אביב
חמאתם בהולכת יסולל של הקהל בענין
סרטו של נורי חביב (העולם הזה 987).
תגובתי אחרי שחזיתו בסרט באין מולדת
היתה על כל מנים שיותר טוב באין סרט
מאשר "באין מולדת". אולי מר חביב,
שכלל זאת הוא איש מצועז, יעשה סרט
משום עם שורדי סדר, רגלים יפות, ורקודי
בסו!

אני לא מבין שום חוכמות של המבקרים
הנכבדים. אני רק יודע שישבתי באולם
ולפעמים עצרתי את נשימתי מרוב התרגשות
ולפעמים פרצתי בצחוק ולפעמים כמעט ב'
כית. וזאת למרות שידעתי מה יהיה סוף
העלילה. אז מה, זה לא מראה שהסרט הזה
הכיל סצינות מצוינות ושהיה עשוי באופן
משוכלל?

יורם קרמר, ירושלים
הינני צריכים שיובאו נורי חביב, העולה
החדש, בן עדות המסורת, כדי שיוכיח לנו
כי אפשר להשיג סרט אנושי בישראל. ועוד
איזה סרט! רק בשביל הפתיחה הנחרת
שלו, עם הצבעים הפנטסטיים, מניע לו פרס
כבוד....

חנה גפני, בת-ים
פנצ'ר קטן
הרי סיפור שתוכלו לצרפו לאוסף הקוריד
זים הקורים אך ורק במדינת ישראל, כיום
טצה מנהל קופת-החולים מחוז הנגב להיכנס
לרירתו בשיכון העמסי בבאר-שבע — אותה
רכש ללא הגבלה — נוכח לדעת כי הדירה
המפוסת על-ידי מתקן מפזרים אחד, זה ה'
אהרון קיבל את הדירה דווקא על-ידי הנרלה
בין כל הרשומים לדירה.
מכובד, מתקן המפזרים נוסק סדירות.
מוכר ההשכלה, לא כראי להיות מתקן מפז'
רים בבאר-שבע.

אונגר פסח, באר-שבע
הגזרת האלון
קראתי את מכתבו של הקורא יעקב ע'
(העולם הזה 988) הטוען כי רפאל הלפרין
אינו אלא פועל בהאבקות חופשית, מאחר
שלא נפגש עם לויט, שהוא אלוף העולם.
האם אין מוסר בינלאומי אחראי להענקת
תואר זה?

חיים דורון, תל-אביב
מפקדה נכחתי במסדרון סקויר נאדון כי
ניירורק, בתחרות שבה רפאל הלפרין ניצח
את הנרמני הנם שפים ובוזה זכה בתחרות
אלוף העולם...
אלהיו שפר, חיפה
רפאל הלפרין לא נפגש אמנם עם לויט.
הוא ניצח את שמים בניירורק במאי 1955.
לאחר ששמים עצמו ניצח את לויט בקלי'
פורניה, חודשיים לפני כן.

אין סוף דסוף
כיושב-ראש הסניף הישראלי לנסיכות ל'
ירח ולחלל, ברצוני להצטרף על-ידעכם כמה
פרטים בכתבת ראש השנה (העולם הזה
987). היקום אינו אינסופי. הוא אמנם על'
צום נדול אך הוא סופי, אם כי בל נבר'
לות. דבר זה נקבע על-ידי אינסופיות, ש'
חישב גם את גודל היקום.
אם כדור הארץ יצטנן והחיים בו יכלו,
אין שום סיבה שהוא ייעלם, הוא ימשיך
להתחבב ככוכב לכת צונן ללא חיים, כמו
הירח למשל, עד בלי סוף.
ראובן הרמלין, קרית-אנו
כותב המאמר, שחי עד כה בסעות, נרגע.

על הגר
אחרי שהצעתם להחליף את השמות של
כל אניות חיל הים ולהכניס במקום שמות
כמו קרנית (קורבטה) ופנרית (פריגטה),
למה לא לרכב על הגל עד תומו? אני
מציע:
במקום טורפדו — טורפון.
במקום סרפדה — סורפה.
במקום לטרפד — לטרפון.
חיים בוריס, חיפה
ומה במקום ימים טרופים אלה?

קרן חג
ליצי גליצלי פשוט לא הוגנת. בחידון
האחרון שלה (העולם הזה 988) היא שו'
אלת את שמות היישובים המתחילים עם
"אור". והיא נותנת כמעט את כל האזרות
בארץ — מאור יצחק עד כפר אוריה, רק
אחר שכח: קולנוע אוריון. מדוע ההפליה?
האם מקום שבו עובדים מדי יום למעלה
מאלפיים איש התיים בו חוויות עמוקות,
אינן יישוב מספיק גדול בשביל הנבחרת
ליצי?

נתן גיל, תל-אביב
מכתב השבוע
כיבוש העממה
קראתי על העתון של עורך העתון
המאורקא האנטי-ציוני (העולם הזה
988) שהציע כי במקום 40 אלף ח'
יהודים המאורקאיים שמשתלטים אי-
נה רוצה להת לחם לעלות לישראל.
יישובו 40 אלף פליטים ערביים.
לדעתי, וזוהי הצעה ראויה לשי'
קול-דעת רציוני — ולא מאותו ה'
סיבות האנטי-ציוניות של אותו א'
מריקאי נכבד, והרי העלמים: ידוע
כי הפאלחים הערבים מקיימים מ'
מועט ומסוגלים להפוך כל מיטת ש'
ממם לנו פורה. לא בעזרת סרקטו-
רים ומענקים, כי אם בעבודת כפיים
ויועז.

נניח שהממשלה מרשה 40 אלף
פליטים ערביים. בעלי מכוניות חס'
ליאת, לחזור ארצה, ומיישבת או-
תם בחלקים הנדועים ביותר של ה'
נגב. אני בטוח שתוך חמש שנים
יחפכו את המדבר הזה לנו שום.
או אפשר לפתע להתעורר לסכנה ה'
אימנה כי בתוכנו יוצב גייס חס'
שי מסוכן ולנרש אותו ולרשת את
האדם המוכה ואת הכפרים המסג'
שם האלה.
עד אם גם ימאסו 40 אלף יהודי
דום על ממשלת מאורקו ונוכל לחד'
ביאם ולחלק להם שוב בתים וכפי'
רים נמשום. מי אמר שהעורר הזה
הוא אנטי-ציוני?
דויד חומסי, באר-שבע

70 השנים של בי"ג

„תערובת של המנצח סטוקובסקי ואחד הגמדים של שלגיה“ — כך וגדיר וחוודש עונן צרפתי את הופעתו החיצונית.

היתה זאת הגדרה טובה גם לאופיו הפנימי של האיש שמלאו לו השבוע 70 שנה. יש שהוא מונעלה לפטגות הרוח, דומה למנצח על המקלדה ה"יוצרת של דור שלם. יש שהוא יורד, כעבור רגע בלבד, למעמקים של נקמת אישית זעירה.

מעריציו רואים בו ענק היסטורי, יורשם של יהושע בן-נון, עזרא ונחמיה. שונאיו רואים בו גמד רשע, מלא שנאות אישיות כריזמו. יתכן מאד ששני המחנות צודקים.

מפלונסק ניד

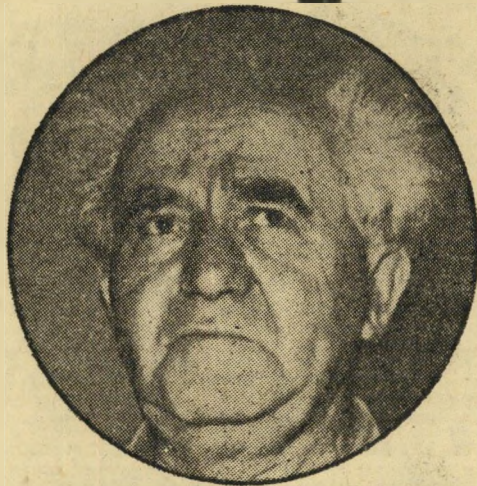
לודאי שהצעיר מפלונסק טרם ראה מכונית אחת כזאת בעיניו.

הנוער שגדל בין בתי העץ אדומי-הרעפים של פלונסק היה לאומני. הוא חלם על זכות ההגדרה העצמאית של העמים הקטנים. הפולנים חלמו על פולין משוחררת, שתהפוך מעצמה גדולה ועצמאית. חלומות דומים ניקרו בלבם של צעירים ליטאים וצ'כים, קרואטים וסלובאקים.

בלב הנוער היהודי הטוב ריחפו חלומות דומים של עצמאות וחרות בארץ רחוקה, אי שם במזרח התיכון, ארץ אותה הכירו יפה מספרי התנ"ך ומשירי יהודה הלוי. מציאותה העגומה של ארץ זו היתה זרה להם לחלוטין. תולדותיה ב-1300 השנים האחרונות לא עניינו אותם במאומה.

★ ★ ★

והוא אדם אינו מסוגל להרים את עצמו בשרוכי הנעליים של עצמו. הוא יכול לעלות לגדולה רק בעומדו איתן על הבסיס הרוחני שהתגבש בו בנעוריו. דויד בן-גוריון הוא באמת „אחד בדורו“, יותר מכל אדם אחר, הוא מסמל את האפשרויות וההישגים של דורו, דור ילידי אירופה וחניכיה, שעלו לארץ והקימו בה מרכז חדש לעם היהודי. דויד גרין הבין מאין כמוהו את הלם-הלב של דור זה. הוא הצליח מאין כמוהו לתרגם את תכונותיו ומאחיו של הדור לשפת המעשים הפוליטיים. והוא לא הצליח בשום דבר שהיה מעבר לעולם התכונות והמאחיים של דורו, כל דבר שהצריך תכונות והשקפות ומאחיים אחרים.

עידה בוקר

גאח

אורי אבנרי

הפקיד התורכי נטל לידו את הפספורט הרוסי והחתימו. המיסמך, שנשא עליו את הנשר הקיסרי של ניקולאי השני, „צאר כל הרוסים“, הכיל את הפרטים העיקריים על נושאו. השם היה דויד גרין. המוצא היה מפלונסק, בקירבת ורשא. הגיל היה כמעט 20.

זה היה לפני 50 שנה וחודש. הביוראפיה הרשמית של דויד בן-גוריון מתארת את המאורע בצבעים בהירים: „הירידה בחוף יפו, בסירות הערבים הסוחבים ומטלטלים וזורקים אנשים וחפצים בקולי קולות, בשפה זרה ומזוהה ובתנועות יריים מורחיות — לא היתה מן הדברים הקלים והנעימים ביותר. אכן, הפגישה הראשונה עם אדמת הארץ לא היתה פיוטית כלל.“

זהו קטע חשוב מאד להבנת דרכו של האיש, שהכתוב בדברים אלה לסופרת המעריצה.

הצעיר מפולין נפגש בפעם הראשונה עם בני הארץ הערביים. בעיני ילד פלונסק, היתה שפתם זרה ומזוהה. בסגנון של בוז ורחמים הוא קרא לתנועותיהם „מורחיות“, בהכרה מלאה שהוא עצמו הנהו איש המערב המפואר. ההתרשמות שלו מן הערבי הראשון שראה בחייו היתה שלילית בהחלט.

★ ★ ★

לא היה זה נער שירד בקיץ, מלא בוז וזלזול, מסירתו של הסחר הערבי בחוף יפו. לא היה זה ילד בראשית דרכו, בעל נשמה טריה ובלתי-מעוצבת. לא היה זה אדם שהשאיר מאחוריו את הכל, מוכן ומוזמן להתחיל את חייו מן הרגע הזה מחדש.

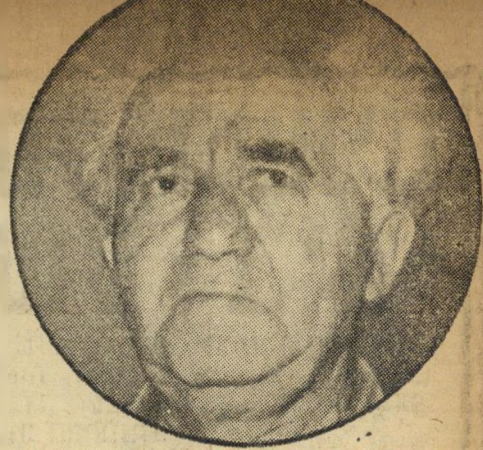
זהו המפתח להבנת כל חייו של דויד בן-גוריון: הצעיר שבא ליפו, ימים מעטים לפני יום הולדתו ה-20, היה אישיות מוגמרת. בין בית-אביו, ברחוב העזים של פלונסק, לבין חדרו הלימודים בוורשא, יוצקו סופית כל דפוסים נשמתו, מוחו ושכלו.

מאחוריו כבר היו שנים ארוכות של פעילות פוליטית. מאחוריו היו הנאומים הלהיטים בבית-הכנסת של פלונסק, נגד הסוציאליסטים האנטי-ציוניים. לפני שראה את הערבי החי הראשון בחייו, כבר היתה השקפת-עולמו קבועה ומוגדרת סופית במאות מאמרים. בצדק יכול בן-גוריון לסעון שמא לא שינה את דעותיו במאומה.

בני הדור הצעיר בישראל זוכרים כיום בקושי את ימי השלטון הבריטי בארץ. לגבי הצעירים המגינים ברגע זה על גבולות ישראל, גם מלחמת תש"ח היא פרק של היסטוריה רחוקה, הרקע הרומנטי של ינקות הכוזבים. אין הם מסוגלים אף להעלות על דעתם כיצד נראה העולם בימים שדויד גרין מפלונסק היה בן גילם.

היו אלה ימי הזוהר של אירופה. משנחאי ועד דאקאר היתה קיימת שממה פוליטית של עמים משועבדים בגלוי או בנסתר. מעצמות גדולות כמו הולנד ובלגיה שלטו על אימפריות נרחבות. השלטון הבריטי במצרים ובהודו נראה מובטח לאלף שנים. יחידה בינלאומית של צבאות אירופה ואמריקה דיכאה מרידה מגוחכת של לוחמי-חופש בסין. שנתיים לפני כן המריא המטוס הנסיוני הראשון בעולם, ומיטב מצביאי העולם צחקו למשמע האפשרות שמכונה שבירה זו תהיה אי-פעם חשובה במלחמה. המושג רדיו היה בלתי-ידוע. בדרכי-העפר של אמריקה ואירופה התגלגלו מכוניות מזוהרות ורועשות, שנקראו „מרכבות-ללא-סוסים“ או „אוטומובילים“, ושהרגיוו בצדק את העגלונים. קרוב

השקפה מרחבית — מעל לכוונת הרובה

תורת המשפטים. היתה זאת החלטה אופיינית לפוליטיקאי מקצועי.

הסביר ביג'י, כדי לתרץ את החלטתו בפני חבריו, שראו ערוך בכל אדם שלא עסק בעבודת השדה: "החלטתי בנפשי ללכת לקוטטא ללמוד (את) הלשון התורכית ולהשתלם בידעית המשפט העות'מני, על מנת להיות עורך דין, ובתור כזה להקדיש את חיי להתבצרות האורחית והמדינית של הישוב העברי בארץ-ישראל."

כמעט מיום עלייתו, ועד לייסוד ההסתדרות, היו כל חיינו נות היתודית, שהפכה אחר כך כמעט אוטומטית לממשלת ישראל.

בכל התפקידים היה בראש וראשונה ומעל לכל פוליטיקאי מפלגתי. המפלגה היתה יצירת כפיו, כמעט הארכה של גופו. פניה היו פניו ביג'י, מאז יומה הראשון ממש.

קשה לתאר ניגוד גדול יותר מאשר זה הקיים בין העסקן לבין הוגה הדעות.

הפוליטיקאי עוסק בעסקיו היומיומיים של השלטון, או של המלחמה לשלטון. הוא איש המעשה, איש המציאות בה"א הידיעה. אין הוא עוסק ברעיון, אלא במצוי. עולמו הוא ער לם של מעשים קטנים, של אירגון תאים ותע' מולה שפחית, של קנוניות ומקדיממכר, של אסיפות עם וועדות פשרה. הוא עוסק בטכסי סים של מחר, לא בעיצוב דמות הדור הבא.

בשנים האחרונות נכסף בגוריון עצמו לעולם אחר, משתדל בכל הכנות להפוך את עצמו לחכם אפלטוני, לפיר לוטוף העמד מעל ליום קטנות. אולם ביג'י מעולם לא היה כזה, ולעולם לא יהיה כזה. אותן התכונות שעשו ממנו פוליטיקאי מובהק, טכסיסן מפלגתי מדופלם, נועלות בפניו את הדלת לעולם הרחוק.

היה זה דור מהפכני. מעטים מאד כמוהו בהיסטוריה. בני עברו את משבר ההגירה — עקירתו של אדם מקרקע צמחתו ושתיילתו באדמה חדשה — דבר שהוא תמיד גיתוח קשה ומכאיב אחרי שנות הילדות. אולם לא היה די בזה. נוסף על משבר זה, הא חולל את הפלא של החיאת שפה מתה, את המעבר ממעמד בורגני למעמד עובד. קשה לדרוש יותר מדור אחד.

בחמישים השנים שעברו מאז הגירת דויד גרין מפלונסק ועד להגירת יום הולדתו ה-100 של דויד בגוריון בשרה בוקר, השתנה הכל — הפליאת הפוליטית, המבנה החברתי, אורח החיים, שפת הדיבור. הכל מלבד דבר אחד: השקפת העולם היסודית של האיש ודורו.

כאז בן עתה מאמין דויד בגוריון בלב מלא כי עם ישראל הוא עם סגולה ועבד עולמ; כי כל "גוי" הוא מושעו ארץ הזרע להשמד את ישראל; כי לא תיתכן שום שתפות אמיתית בין ישראל לבין הגוים הסובבים אותה. זוהי העקבה טבעית לאדם שלמד בחרר, שנאם את נאומיו הראשונים בבית-הכנסת.

זהו גזולתו של דויד בגוריון וזהו גם קטנותו. זהו הרקע שהפכו למנהיג גדול במחללה, אותו רקע שמונע בעצו כל אפשרות להיות למדינאי היוצר את השלום. זהו הבסיס עלי עמד ראש-הממשלה, ששמו הפך סמל להעלאת מאה אלפי יהודים בני עשרות ארצות, אך שלא ביקר אף פעם אתה בכסר ערבי כאז קום המדינה. זהו הכוח הדוחף את המדינאי, הקנדיש את מיטב מוצני לצורכי הבטחון של המדינה, אך שבממשלתו אין אף שר אחד ואף משרד אחד האמריי ליהסיס בין ישראל לבין עמי ערב.

חיים ארלוזורוב עלה על בגוריון הן בברקו השכלי והן ברחב הסיפוי. אולם גם אילו היה חי ארלוזורוב עד היום לא היה תופך לעולם לסמל דורו, כפי שהפך ביג'י בגוריון היה מוסל אותו מבחינה פוליטית, כפי שהיטל את כל יריביו — כחיים וייצמן וזאב דבוטניסקי ועד לפנחס לבון ומשה שרת. לא מפני שעלה עליהם בכשר רגותי, אלא מפני שהצעיר מפלונסק היה התגלמותו של דור שלם של צעירים מפלונסק.

★ ★ ★

דויד בגוריון הוא פוליטיקאי. מעולם לא היה שום דבר אחר. הוא מסור לפוליטיקה כשם שמיליונר מסור לעסקיו ואם מסורה לבניה.

בניגוד לדעת רבים, הפוליטיקאי מטבעו אינו איש-חרות.

ארבעת שליבי ביג'י: התמונה מימין מראה את ביג'י (באמצע), כבר אז מאוגן מפלגתי, ליד שער היקב של ראשון-ציון, בשנת 1907. בתמונה השנייה יושב ביג'י כעתונאי מקצועי, בין חבריו, חברי מערכת האחדות, בטאון

איש לא יוכל להכחיש כי במשך דור שלם היתה מפלגת ביג'י בשמותיה השונים — תחילה פועלי-ציון, אחר כך אחדות-העבודה, אחר כך מפא"י — הכוח המדריך של המהפכה בארץ-ישראל. כמעט בכל הויכוחים הסוערים של התקפה, היה הצדק ההיסטורי עם בגוריון. מבחינה מדינית-חיצונית היתה המפלגה תמיד אפס מאופס, בשטח היחסים עם הערבים לא הרחיקה ראות מקצה אפה. אולם בשטח המכריע — שטח יצירת הכוח הציוני העצמאי בארץ — עמדה בראש.

יותר מכל אדם אחר הבין ביג'י מן הרגע הראשון שבשלב זה שום דבר אינו קובע, פרט ליצירת גרעיני הכוח העצמאי הזה. כל קיבוץ, כל בית-חרושה, כל כיתה של ארגון ת" הגנה, היו עובדה מוגמרת. במבחן הפוליטי האמיתי יכלו לדבר רק עבדות מוגמרות כמותן. את האמת הזאת לא הבין דבוטניסקי, כאשר דרש ב-1920 לרכו את כל המאמצים להשגת צירטר פוליטי טידי האנגלים, ולהקמת גדודים יהודיים בפקוד בריטי להגנת הישוב הציוני.

המאבק הדיפלומטי, כמו המאבק הצבאי, דומה לבחינה של בית-ספר. הוא באה לבחון מה השיג התלמיד מאז בחינתו האחרונה. אולם הבחינה אינה באה במקום החישג עצמו. החישג הוא הקובע. המבחן הוא רק האישור ההיסטורי.

כאשר הגיע הישוב לשלב של בחינה, היו לו הישגים נכבדים מאד, עם פרוץ המרד הערבי של 1936 כבר היה הישוב, למעשה, מדינה עצמאית בלתי-רשמית — היו לו צבא עצמאי, רשת חינוך ובריאות עצמאית, משמעת פוליטית וסדות של מימשל עצמי.

זהו זמנו החיסטורית של בגוריון.

אמנם, שום אדם יהיד לא יצר זאת. היה זה תהליך היסטורי, בו השתתפו מאות אלפים. אולם כמנהיגה המכריע של המפלגה המכריעת, זכותו גדולה מזכותו של כל אדם יחיד אחר.

★ ★ ★

בסוף שנות השלושים החלה בישוב מהפכה שניה. והיו עובדה הנעלמת לרוב מעיני הפרשנים השטחיים. הדור של צעירי פלונסק כיום למעשה את תפקידו ההיסטורי ברגע שנוצר העובר החי של העצמאות העברית. כי בינתיים קם בארץ דור שני, הדור הראשון של העם החדש, שהיה פרי המהפכה הזאת. דור זה, שגולד על ארמת אסיה

פולחן האישיות מתבטא יפה בתמונה מוקדמת זו, שצולמה באפריל 1924, בשעת יריית אבן-פינה בירושלים.

משך כמה ימים, שרר שקט יחסי, אך ה' שקט היה זמני לחלוטין. שוב הדהדו יריות, שוב נשמעו אנקות פצועים. גם בתוך היריות התפתחה המדינה לחשוב מעט — על עברה ועל עתידה. התורבה הבלתי-גמורה של בני-האומה בירושלים («חירבת אל-אמה», כפי העם) שימשה רקע מתאים לכינוס שבא לחשוף את לקח העבר. משך שלושה ימים נתגלתה לעיני מאות חר' בבי ארץ-ישראל ועתיקותיה תמונת ירושלים העתיקה, מאז נזכרה עורו-שלים («עיר-השלום») בפעם הראשונה בדו-חיים המצריים הקדומים.

היה זה ללמוד מעברה של העיר, ששמה מעלה גם כיום זיק של חרות-קודש בלב מליונים בלתי-ספורים. לעיני השימעים על-תה דמותו של הכאלף עומר, הכובש ה' מוסלמי, שנכנס לעיר רכוב על גמל לבן, כשהוא לבוש בבגדים קרועים ומלוכלכים, בראש צבא שבע-קרבות, עטוף בלווי-סחכות, אך ממושע; וניגש ישיר למקום ממנו עלה חברו מוחמד השמימה*.

בהרצאה אחרת ראו את הצלבנים, בשריו-ניהם המבהקים, שהחזיקו בירושלים במשך מאה שנים, מבלי להשאיר בה זכר. כובש אחרי כובש הסתער על חומות העיר, בידעו כי השולט בירושלים שולט בארץ-ישראל. עד שבותרה העיר לשניים, זו הפעם הרא' שונה בהיסטוריה, כתוצאה מן התיקו של מלחמת תש"ח.

הסיכום ההיסטורי: גורלה של ירושלים היה תמיד כרוך ומיתנה בגורל כל המרחב. כל כובש שעלה במרחב, סופו היה לנסות את כוחו על חומות ירושלים.

אמנה שמית. בשעה שהמדענים בירו-שלים צללו בחיק העבר, הפליג כינוס אחר, בקולנוע חיפאי, באוקיינוס הרחב של ה' עתיד.

זו הפעם הראשונה מאז קום המדינה הת' קיימה ועידה יהודית-ערבית בעלת בסיס רחב (ראה להלן). לעיניה ציירו כמה נר' אמים צעירים, בני שני העמים, תמונה מ' הממת של עתיד — עתיד בו תהיה יור' שלים אחד המרכיבים של שותפות עברית-ערבית אדירה, לבה של אמנה שמית שתור' כיר את ימי הזהר של העבר.

כל עם דומה לאדם המטפס על סולמו של יעקב — סולם שרגליו עומדות על אדמת האתמול, וראשו חבוי בין ענני ה' מחר. השבוע נעצר עם ישראל קט מטיפוסו, העיף מבט מרענן למטה — ולמעלה. היה זה מבט חטוף מאד. הדי היריות ב' רמת-רחל שוב דרשו את תשומת לבו.

עתונות

פרוטוקול חתום

הידיעה היתה מעניינת מאד: מנהיג קומו-ניסטי יהודי בהונגריה רמו בראיון מיוחד עם סופר הארץ, עמוס אילון, כי העולם הקומוניסטי ישנה לטובה את יחסו הקיצוני כלפי הציונות. אולם בעיני העיתונאים כללה הידיעה פרט מענין נוסף: במשפטה האחרון נאמר במפורש כי המנהיג ההונגרי חתם על פרוטוקול של הראיון.

אמנם נהוג, במקרים קיצוניים של אי-אמון, להחתים את נותן הראיון על דו"ח השיחה, אולם לעולם אין נוהגים להכריז על אמצעי-הזירות זה בפירוש בנוסח הפיר-סום.

כאשר גודעה סיבת ההערה בחוגי העתו-נאים, פשט חיוך רחב על שפתיהם. נסתבר כי ההערה לא היתה מופנית כלל אל קוראי הארץ, אלא אל המערכת בלבד. פעמיים בעבר נחל עמוס אילון כשלונות

* מיד אחרי כן ביקש הכאלף מן הפאט-ריארך הנוצרי להראות לו את כנסיית הקבר הקדוש. בעת הביקור הגיעה שעת התפילה המיסלמית, ועומר ביקש להראות לו מקום מתאים לתפילה. כאשר הפציר בו הפטריארך להתפלל בכנסייה, סירב הכאלף בתוקף, מ' תוך חשש שאם יתפלל בכנסייה ייפוג ה' בנין למקום קדוש למוסלמים. הודות לרור' חב-לב זה, נשמרה כנסיית הקבר הקדוש לנצרות. עומר נכנס לירושלים בפברואר, שנת 638.

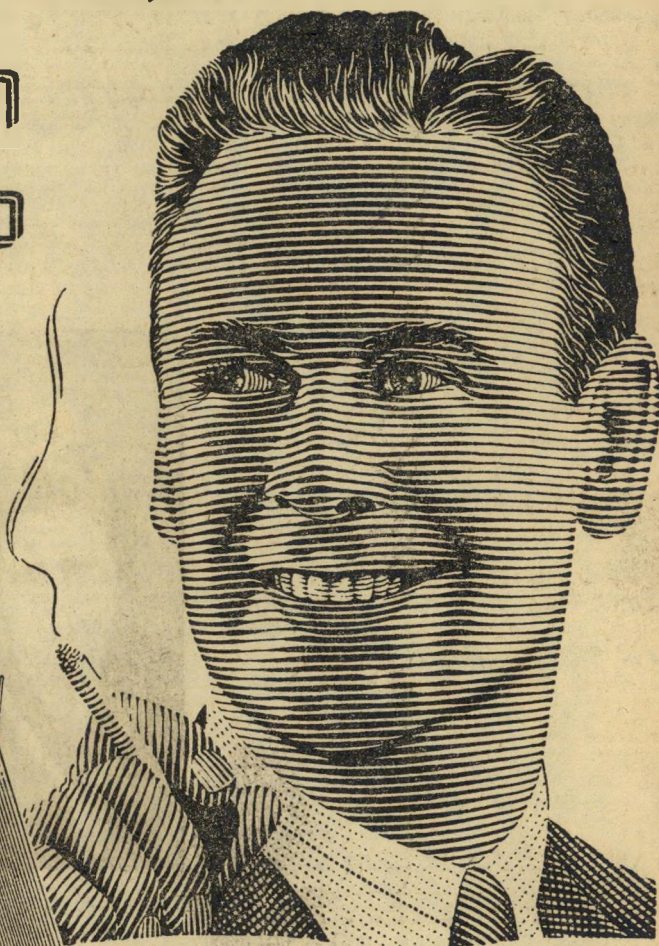
מרוצה גרוני

וכן גם אני

תודות

לפילטר

עדן

20 סיג' 500 פר'

עדן
EDEN

הרהר בדבר ועשנת

סיגריית הפילטר המעולה בישראל

מעשנים נהנים מסיגריות "עדן" מעל לכל האחרות. על שום טעמן המשובח המופק מעלי סבך מעורנים מאיכות מעולה. עשונן של סיגריות "עדן" הוא קל וחלק. סיפוק והנאה יהיו מנת חלקך. הפיה המסננת המיוחדת של "עדן" מצננת ומטהוית את העשן. סיגריות "עדן" היו הראשונות בישראל עם פילטר — הן עדיין המשובחות ביותר.

E 102/R

ללקוחותי וידידי

שנה טובה ומועדים לשמחה

רצא לאור האורה

- האת עמוס קינן -

שמעון, גמליאל וחנניא. והנה, שלוש הכתובות במערה הן: "רבי שמעון", "זו הקבורה של רבי גמליאל" ו"אניא הקסן". ובפאתי המערה קבר גדול של בעל ואשתו, ללא שם וללא כתובת. מעל המערה נחשף אמפיתאטרון קטן ויפה, ואנו יודעים שרבי יהודה הנשיא ביקש שילמדו תורה מעל קברו. זוהי אחת התגליות הסנסציוניות ביותר, והזיהוי הוא כמעט למעלה מכל ספק. טוב שארכיאולוגים עוסקים בזה. אילו היה הרב ש"י כהנא ממשרד הדתות מגלה את המקום, היה מוצא בו את קברו של אדם הראשון! אני מבקש את סליחת הקוראים על שהארכתי בענין זה. אבל באמת לי מספיק לכבוש את הארץ כדי לאהוב אותה. ומי שאוהב את האדמה הזאת, לא יוכל לכער אותה. ואולי הארכתי כל כך מפני שכלל שמכערים את הארץ מלמעלה, כך נעים יותר לראות כמה היא יפה מתחת.

★ ★ ★

נשים טובות, הצילו את ירושלים. פעם היתה זו העיר היפה בעולם. הייתי בכמה מקומות הנחשבים כפנימי יופי, מעיינות של השראה ונכחי התרבות. אומרים שטולדו יפה. אומרים שפירנצה יפה. עד לפני כמה שנים היתה ירושלים היפה בכולן. כמובן, לא מקור ברוך ושערי חסד — אבל העיר העתיקה, טלביה, בקעה וקסטון. היו שם בתים, בנויים מסלעי המקום, עם תריסי ברזל צבועים ירוק רך, עם גנים נאים ומטופחים, בתים קטנים בקומה אח גדולים ברשם. אותם לא בנו חבורות שיכון, ולא מדדו אותם בחישובי תועלת. היום לא מטפחים את הגנים, ועל המרפסות מדביקים לוחות פח. פח אחד יכול לכער עיר שלמה. מי שלא בנה את הבית, אינו חייב לדאוג ליפיו, וביחוד אם אין בכלל דרישה רבה ליופי בסביבה.

בבור הגדול של ירושלים ראיתי קיוסק. רציתי לקנות שם סיגריות, אמרו לי שזוהי מזכירות הכנסת, ובתוך הבור העמידו דחליל ענק, מנורת ברונזה מפליצה. המסמלת את הכחות הרוחניים של עם ישראל. שום מקום בעולם לא רצה לקבל את המנורה הזאת. פעם ניסו להשליך אותה לים, אך הים געש ופלט דגים מתים. ניסו לשטול אותה הרחק במדבר, אבל המדבר התחיל להפוך לגן פורח. טוב שממשלת ישראל מקבלת כל מתנה שנותנים לה, זוהי כתובת בטוחה. אם יהיה לכם פעם משהו ישן שאין איפה להחזיק, תנו במתנה למדינת ישראל. היא תבנה מסביב לחפץ בית חדש.

שני אזרחים עמדו והסתכלו בפח המצלצל הזה. אחד מהם דפק בפח, והוא צלצל.

- זה ריק בפנים — אמר האזרח.
- זה בשביל המשקל — הסביר האזרח השני — אחרת זה היה שוקל המון ואי אפשר היה להביא.
- אבל זה יפה — אמר הראשון.
- בטח — אמר השני — זה אמונות. זה רק אמנים יודעים לעשות. זה קשה מאד.
- הוא עבד על זה ארבע שנים — אמר הראשון.
- אבל בטח לא כל היום, אולי שעה ביום.
- לא, בטח שעה ביום, זה קשה, אי אפשר יותר.
- זה צריך להעמיד בהר הרצל, זה מקום קדוש.

עזבתי את שני האזרחים אוהבי האמונות והלכתי לקנות סיגריות. פגשתי את יוסי שטרן. הוא הסביר לי שכאשר חפרו את היסודות לקיוסק גילו את המנורה.

השחיתות היא שטות. מהמין הזה יש בכל מקום. אבל לא בכל מקום מכערים את הדברים היפים. וכיעור ירושלים הוא פשע בינלאומי. רצח ממש. מדוע לא השאירו את הכנסת בתל-אביב? את תל-אביב אי אפשר לכער, ואפילו אם יבנו בה עיר בלוקונים שלמה לעובדי המדינה עדיין תישאר העיר העברית הראשונה. הרשו לי לסיים בכתובת מעל גבי קבר בבית שערים:

שוכב אני בן ליאונטיוס מת, בן ספריוסטוס, ולאחר שקטפתי מפירות כל חכמה נטשתי את האור, ההורים האמללים המתאבלים בלי הרף ואת האחים, אוי לי, בבית שערים שלי! ואחר לכתי שאולה, אני יוסטוס בן ליאו שוכב כאן עם רבים מאנשי, הואיל וכך רצה הגורל התקין. התנחם יוסטוס, אין איש בן אלמוות.

עבודת הארכיאולוג דומה בדיוק לחיפוש מחט בערימת שחת. איך גילו את המערות הנהדרות הללו מתחת לקוצים פליאה היא בעיני, אבל זוהי עובדה.

כל המערות חסומות בדלת אבן כבדה, הסובבת על צירה, אף הציר עשוי אבן. לאחר 1600 שנה עדיין נעות הדלתות בצירן ללא חריקה, האבן אינה חורקת. הדלתות מגולפות, ובהן מסמרי אבן ומצילת אבן. מהדלת מתקמרת הכניסה למערה, חצובה בסלע הרך והלח, ומהכניסה מסתעפים אולמי הקברים. את המתים קברו בארונות אבן, והם הובאו הנה מכל קצוי התפוצות — מצידון, אנטיוכיה, גבל, תדמור, ארם נהרים, חדיב וחמיאר שבערב הדרומית. כמובן שאלה שהובאו היו נשיאי הקהילות ונכבדיהן.

הכתובות הצנועות, שנחרתו בדופן הרך או נמשחו בצבע אדום, לא נפצו בשיני הזמן. הן כתובות עברית, יוונית ותדמונית, ואחדות מהן בכתבים שעדיין לא פוענחו. לרוב הם, קברות משפחה — האיש ואשתו וילדיהם. כמה מהכתובות נוגעות ללב, פשוטות ופיוטיות. הכתובת היפה

ביותר ראיתי היא המלה "שלום" — כתובה באותיות העבריות הנפלאות ביותר.

גם הקישוטים מעידים על רמה תרבותית ואמנותית גבוהה. ראיתי שם שני אריות נהדרים מגולפים באבן, אריות עבריים — לא אשירים ולא יוניים ולא מצריים ולא דומים לשום אריה שבעולם, ובאמת יפים. מן הסתם נזכה בקרוב לראות אותם על הבולים שלנו.

אולם החדר המרתק ביותר הוא החדר שבו נקבר יהודה הנשיא לפי ההשערה. ידוע לנו ממקורות תלמודיים שיהודה הנשיא נקבר בבית שערים. שלושה בנים היו לו, לנשיא:

המטום התקרב לחופי הארץ. מתחתינו השתרע ה של תל-אביב. זאת אפשר היה להכיר לפי הריח. אכן, כל הנחלים הולכים אל הים, מה לעשות.

כעבור שעות של המתנה הצלחנו להחליץ מבקורת המכס בלוד. בלוד שואלים בדיוק אותן השאלות הנשאלות בכל חנות מכס בעולם, ממלאים בדיוק את אותם הטפסים, אלא שבכל מקום זה אורך רק כמה דקות. כנראה שעברית היא שפה ארוכה יותר. לשם הוכחה:

- יש לך כסף זר?
- 2000 פרנק?
- זה הכל?
- כן.
- אתה בטוח?
- כן.
- ואין לך שום כסף זר אחר?
- אתה יכול לחפש.
- לא! אני מאמין לך!

הוא באמת האמין לי. הגעתי לתל-אביב. נהג המוניתי, קורא מושבע של העולם הזה, הכיר אותי לפי התמונה. בכל זאת, נעים להגיע למקום שבו מכירים אותך. פה לא יעזור שום דבר.

★ ★ ★

מחרת בבוקר יצאתי לראות את החפירות בבית שערים.

את הסיור המאלף הזה, במקום שבו כל ישראלי האוהב את ארצו חייב לבקר, אני חייב למגן ברושי הארכיאולוג הצעיר המשגיח על העבודה במקום מסעם האוניברסיטה העברית. מגן הוא אחד הסיירים הטובים בארץ, מכיר בה כל שער אדמה, יודע יפה את הערבים ואת חייהם, ואין ספק שהוא עתיד להיות אחד הארכיאולוגים המוצלחים שלנו.

מדוע חייב כל ישראלי האוהב את ארצו לבקר בבית שערים? כי בה קבור ונחשף פרק מותח מאד מההיסטוריה הדרמטית של היחסים בין עם ישראל וארץ ישראל. בימינו, ימי רכוש נטוש, ימי פליטים וגולים, כאשר מתעוררים כמה וכמה סקנות, טוב לראות שגם היהודים לא ויתרו בקלות על אדמתם, והוסיפו להלחם עליה באומץ נואש עד לתקופה לא רחוקה.

אחת האגדות שכולנו למדנו בבית הספר היא שלפני 2000 שנה הגלו אותנו הרומאים מארצנו, ועתה חזרנו לארצנו. זה סתם לא נכון, ואנשי העליה השנייה לא היו הראשונים לעלות אחרי אלפיים שנה. האמת היא שהיהודים לא עזבו את הארץ מעולם, אף על פי שחלק גדול מהעם, חלקו הגדול, עבר לאט לאט לגולה בלחץ הרדיפות.

הישוב היהודי מרד ומרד שוב. לאחר כל מרידה הוקו דמו בצורה האכזרית ביותר, אפשר היה להיות בטוח שהנה סוף סוף נגמר הכל. אבל לאחר התאוששות קלה שוב פרץ מרד. עד הכיבוש הערבי היתה בארץ אוכלוסייה יהודיה בעלת משקל. ורק במאות השנים האחרונות נשלם תהליך הטמיעה של אבותינו בדת האיסלאם. בכפרי ארץ ישראל לא ישבו ערבים — חיל הכיבוש של עומר לא מנה יותר מ-30 אלף איש. שם, בכפרי הגליל התחתון והעליון, יושבים שרידי אבותינו העקשנים, שכוחם לא עמד להם להחזיק באמונתם ותרבותם עד ימינו, ונכנעו באופן סופי כמה מאות שנים לפני שהוקמו הקולוניות הציוניות הראשונות בשכונות.

★ ★ ★

בית שערים נוסדה במאה השנייה לפני ישו, בידי החשמיים, והיתה לאחר זאת חלק מאחוזותיה של המלכה ביריניקי. לאחר מרד בר כוכבא הפכה לאחד ממרכזי הישוב, ומהיום שרבי יהודה הנשיא קבע בה את מושבו ועד שנחרבה בידי גאלוס קיסר בשנת 352, לאחר המרד הגדול, שימשה כמרכז קבורה ליהודי הארץ והתפוצות.

היום יש שם מדרון, מכוסה קוצים. חם, חם מאד. בחפירות עובדים עולים חדשים, זקנים וגם צעירים, במסגרת עבודות הוחק. מעלים בסבלנות סל עפר אחר סל עפר.

מוזרים בראיונותיו. פעם, אחרי שפירסם ראיון חשוב עם שליטי ההאיתקאן, נתברר ששוחח רק עם עתונאי חסר-חשיבות בבירת האפירור.

בפעם אחרת פירסם אילון ראיון עם רוברט שמאן, המדינאי הצרפתי הנוער, תאר בפרוטרוט את שערותיו המכסיפיות. אי-לם הקהות הנודעת של רוברט שומאן היא סימן-דרך במדיניות האירופית.

אחרי שיצא קרן מכאן ומכאן, ראה אי-לון צורך לפזר מראש כל חשד אפי-

התיקון לא פירש את הפרט המעניין ביותר: מיהו בן-שמעון.

רק מתי מספר ידעו את הסוד. בנו של שמעון הוא ישראל, ושם משפחתו רוקח. המנהיג הצ"כי החתיק החל אווזו בעט וכותב מאמרים קבועים בעתון הכפוף ל-השפעה, כדי לנצל את עמדת-הכוח העיקרית שעתיד נשאה לו במפלגה. הסיבה: אחרי שיוסף ספיר הושיט את ידו ליוסף סרלין במאבק-הכוח הפנימי במפלגה, נשאר ישראל רוקח בודד מול היוספיים, המאיימים להוציא מידו סופית את הנהגת המפלגה.

קטע זה לא מצא חן בעיני אנשי הפועל-המזרחי. כי המאמר נגע דווקא לפרשה אחת בה היה משחקם חדר-רצופי לגמרי, ובו היו הם קרוב לזביעות הזולת: פרשת בגי-דתן של רחמים כלנתאר בחבריו הדתיים בעיריית ירושלים.

למחרת היום נאלץ הבוקר לפרסם תיקון טעות, לציין שכמובן מאליו היתה כחנתו של בן-שמעון למפלגה הפרוגרסיבית, ש-היא המפלגה הדו-רצופית האמיתית. אולם

שרי לגבי מהימנות הראיון ההוגרי מצד עורכי עתונתו. רק הודות לעורך-לילה מפורז (או דווקא, שהשאיר את הערה) ניתן ל-24 אלף קוני העתון ליהנות גם הם מן הבדיחה.

שני יוסף בן-שמעון

„בכל הזדמנות (בה) מנהלים משחק דו-פרצופי בחיים הציבוריים שלנו... יושב באי-כח המפלגה הדתית הוותיקה כתב ה-שבוע אחר בן-שמעון במאמר גדול בהבוקר.

הקהל השלו ביותר במדינת ישראל עמד על הגג ולרגליו, הקשוב להרצאה על הנשוא המרוחק ביותר ממאורעות יובליו. ויחנן אחרוני, אחת הדמויות הייחודיות ביותר בהיי חמדע בארץ, צעיר ובחור, רי זה, רציני, בעל מבטא ויקי במקצת, דיבר על חפירות רמת-רחל, שהשתרעו לרגליו המאוינים, בהן נתגלתה עיר ישראלית עתיקה שיי הגנה על הדרך מירושלים לבית-לחם בלמי הבית הי ראשון וחשני.

בין הקהל על הגג עמד הצלם דויד רובינגר, היחיד שבא לכנס באופן שגרתי את הסיוע הזה של כנס הי ארכיאולוגי. מציאותיו היו מוכנות ובידיו רגל של נד שא משעמם ביותר (מבחינה צילומית). הוא הקשוב.

"שרטנו של הישוב הי זה..." החל אחרוני את משפטו, כאשר לפתע קרה משהו שאיש לא הכינו בי אותה שניה. מטר יריות ניר תך על העומדים על המצפה ומסביבם. הקול האופייני של כדורים המגיעים במטרי רח קרובה, כבשר ובכסוף, נשמע באוזני הקהל. אולם האנשים לא תפסו ברגע הי ראשון מה בדיוק קרה. רובם השתטחו באופן אינסטיקטיבי על משטח הגג, אחרים, שעמדו למטה, קפצו לתוך החפירות ששימשו מחסה.

בעבור כמה שניות השי תנח חבל. המשתטחים זחי לו מן השטח הגלוי לאוייב לעבר הצד האחורי של הי גג הקמור, שחיה מוגן. אור לב חלק לא זחל. היו אלה חיה רב, שגורגה בו במי קום, וכמה פצועים שלא יכי לו לזוז. פצועים אחרים החי זיקו באכזרהם השותתים דם, צעקו "אני פצוע!" וי ניסו להגיע בכוחות עצמם בשעה שההרגים הראשון נים הועברו לחדדיהמתים, המשיך המדען הצעיר מוגן פרוש בהרצאתו בשטח הי מוגן של התל. בצד השני של הגבול הכינו שלטונות ירדן את הסכרם הרשמי, חבלתי משכנע: "מטורף פתח באש ונלקח לבית-חולים לחולייתות."

הקהל החל מתאושש. האנשים שעמדו על הגג השתטחו והחלו זוחלים אל מדרגות הירידה, הנמצאות בצד המוגן מפני היי ריות. הפצועים ניסו לחזור לשטח המת, אחרים הורדו על ידי אנשים שכבר ירדו מן הגג, חזרו כדי לעזור לפצועים.

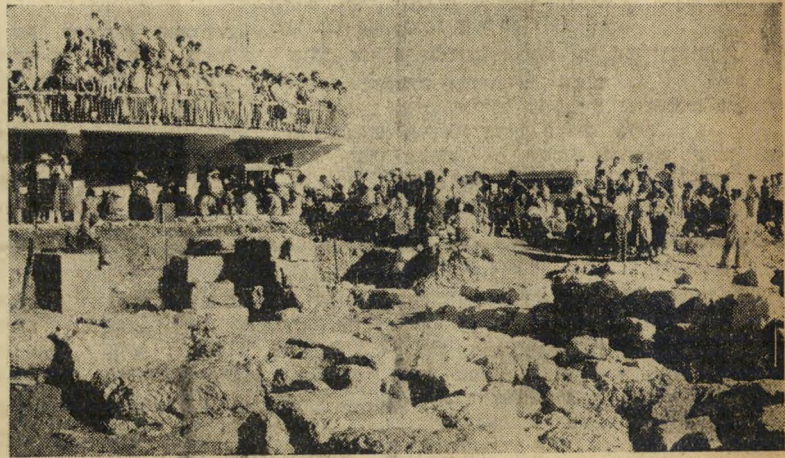
"רופא! רופא!" נשמעה הצעקה מכל עברי השטח. אשה בשמלה משובצת אצה אל הפצוע הראשון שהורד מגג המצפה, כשהוא פצוע ברגלו. לפי הוראותיה הנרגשות מנסה אחד ממשתתפי הכנס לעצור את הדם שניתז מן הרגל הפצועה ונשפך על הארץ.

7 הדקות שכל

אש רצחנית שכוונה אל משתתפי כינוס מדעי

הקהל צחק: כמה שניות אחרי פתיחת האש עוד צחק הקהל, מבלי להבין מה קרה. חלק ירד במדרגות מן הגג, אחרים קפצו מעבר למעקה, לא ידעו כי במרחק כמה מטרים גסטו אנשים. בינתיים החלו הראשונים מבין הקהל באזור הפגיעה להתאושש. הנועים ביותר חזרו לגג שטוף האש, החלו בהוצאת הפצועים מאזור הסכנה דרך המדרגות הנמצאות בצד האחורי.

רגע לפני: משמאל גג המצפה, עליו הצטופפו רוב המשתתפים, הקשיבו להרצאת אחרוני (חרישי מימין על הגג). מלפנים: החפירות. האש באה מצד ימין, פגעה בשיקר בעומדים למעלה ובעומדים לרגליהם. עדי הראיה אינם מאמינים כי כל האש באה ממקלע אחד, מאחר ששמעו גם יריות בודדות שלא באו ממקלע ברוך כי אם מדובים פשוטים בקצב שונה.

האיש הנוסך, המובא עלידי כמה צעירים, תחת אש, אל מכונית פרטית של אחד המשתתפים שהביאה אותו לבית החולים, הוא יעקוב פינקרפלד, אחיה של המשוררת אנה פינקרפלד-עמיר, בתו נשואה לבנה של גולדה מאיר. פינקרפלד, שכדור חדר מן הצד לבטנו, בעמדו על הגג, הרצה בבוקר אותו יום על האדריכלות של הכנסיות הביזנטיות.

ההרגעה הראשונה: חיה רם, אשה ירושלמית בת 53, נהרגה בו במקום בעמדה על הגג. התמינה צולמה שעה ששכבה מאחורי מגדל המצפה, בשטח המת. האשה עלייה, הממרכת בבכי, פוكرת את ידה בחוסר-אונים, שעה שהאיש מימין מרים את ההרגעה כדי לבדוק אם עודה חיה. חלק אחר של הקהל, שעמד למטה, מצא מחסה בחפירות עצמן.

רמת רחל

קצרה קציר דמים אכזרי לאור היום

הפצועים לא זעקו: צעירה מתעלפת מוכנסת לאוטובוס על ידי שכניה, שעה שהכומר פייר רוג'ה מנוטר-דאס (שמאל) מסתובב בין הפצועים בנסותו להושיט להם עזרה. בינתיים הוחל בהעברת הפצועים לבית החולים. האוטובוסים והמכוניות הפרטיות הרבות שחנו בקרבת מקום איפשרו העברה זו במהירות, כך שהפצועים לא איבדו דם רב.

כתבה מיוחדת ל"העולם הזה" הצברית ד

מאת יוסלה מרימוביץ

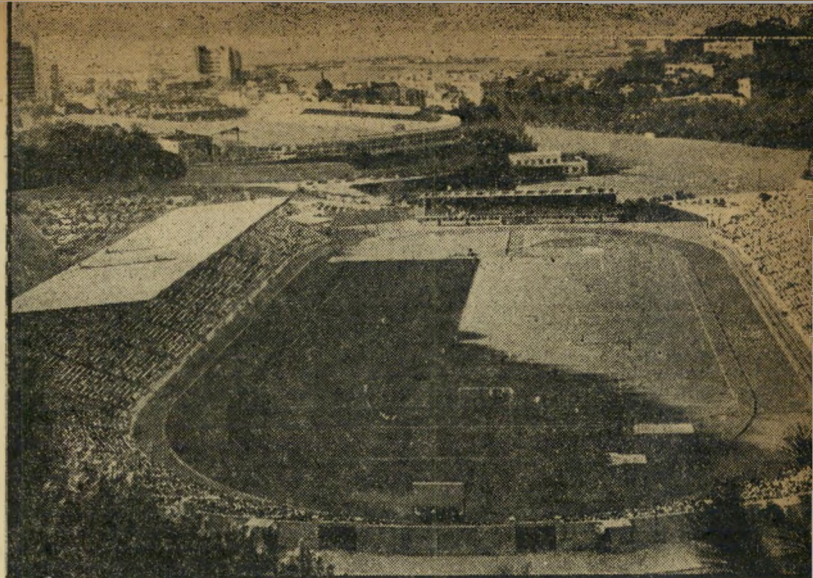
הכל כבר עבר. האימונים, המשחקים, הטיולים וקבלות הפנים וההתרגשות והאכזבה לאחר אבדן הסיכוי להיות אלופי אסיה. רק שייע גלור עדיין מתרגש, לוכד שני השערים שהבקיע כ" משחק הראשון נגד הונג קונג. "אתם מבינים", הוא חוזר ומספר, "אני שייע גלור, עברתי אחד שניים שלוש ארבע, נתתי פצצה וקרעתי את הרשת. תיכף אחרי זה קיבלתי כדור כמו נגד הרוסים. אך יש כבר נסיון. נזכרתי ביאשין ונתתי את הכדור למטה. אני אימר לכם שאפילו יאשין לא היה לוקח את הכדור הזה. אם היינו באים קודם להונג קונג, יאשין היה מקבל.

עכשיו אנו עומדים לטוס לאמריקה. היהודים המקומיים באים להיפרד מאיתנו. אנשים יקרים. אני רוצה לספר לכם קצת עליהם.

מספרם בהונג קונג רק כמה עשרות, רובם פליטים מסין העממית ויש בהם גם כמה יש-ראלים. הם התלבשו עלינו מהיום הראשון ל-בואנו להונג קונג. כשרצו לאכסנו במין מאורת נחשים במרכז העיר, היו אלה הם שהמריצו או-תנו לעבור ממקום מגורים זה. הם לא רגילים לחיות בלי מזג אוויר.

בחגים, הוזמנו לקלוב היהודי המקומי הנמ-צא במקום גבוה וחולש על כל העיר. שם הכר-נו את האדם מספר אחד של הונג קונג — מיסטר כדורי. כאן מספרים שמשפחת הכדורים אינם סתם כדורי רגל, למרות שאצלם הכסף באמת הולך ברגל. כשהקומוניסטים השתלטו על שנחאי שילמו הכדורים 150 מיליון לירות שטרלינג רק כדי לעזוב את המדינה. גם כיום הם אינם גוועים ברעב, אז תתארו לעצמכם כמה היה להם.

כאן ישנם רחובות שלמים הנקראים: כדורי סטריט, כדורי אבניו, וכדומה, כאילו היתה ה-משפחה משפחת המלכות המקומית.

זירת הקרב. מראה כללי מעל האצטדיון העירוני בהונג קונג. בו נערכו משחקי אליפות אסיה בכדורגל. הוא מכיל כ-60 אלף מקומות ישיבה. מאחוריו, מצד שמאל, נראה האצטדיון השני, השחה בגודלו למגרש הכדורגל, אך המשמש למרוצי סוסים.

בלט מודרני. יוסף מרימוביץ בועט בכדור ומעבירו בין רגלי המגן הווייטנאמי במשחק בין נבחרת ישראל וווייטנאם. מאחוריו, מתבונן במאבק שמואל (199) ישראלי.

למעשה הכדורים הם שני אחים. האחד, הצעיר שביניהם, הוא כבן 50 ומעלה. רחוק, אדם נוח ויהודי טוב, הידוע כנודבן גם בין הגויים. אותו הכרנו אישית ואילו אחיו הוקן רחוק מורקורי פירסומת, אינו מופיע לא בקלוב היהודי ולא בבית הכנסת. אדם קשה.

שייע התפלא נורא: זה בטח המנהל של בית-ספר כדורי, איך הוא הגיע הנה? הסברנו לו: המשפחה היתה קטנה, וחברה כמו שאול ביבר ועמוס בן-גוריון עשו לו צרות, אז הוא לקח את המזודה וברח. עכשיו הוא מנהל כאן. במקום שירכבו עליו הוא רוכב על אחרים.

מישהו מהחברה ניגש אל כדורי ומוסר לו דש מהחברה בארץ. היחיד שהוא זוכר אותו זה באמת שאול ביבר. הוא אפילו שלח לו מתנה. איזה מין ילקוט, אם אינני טועה.

★ ★ ★

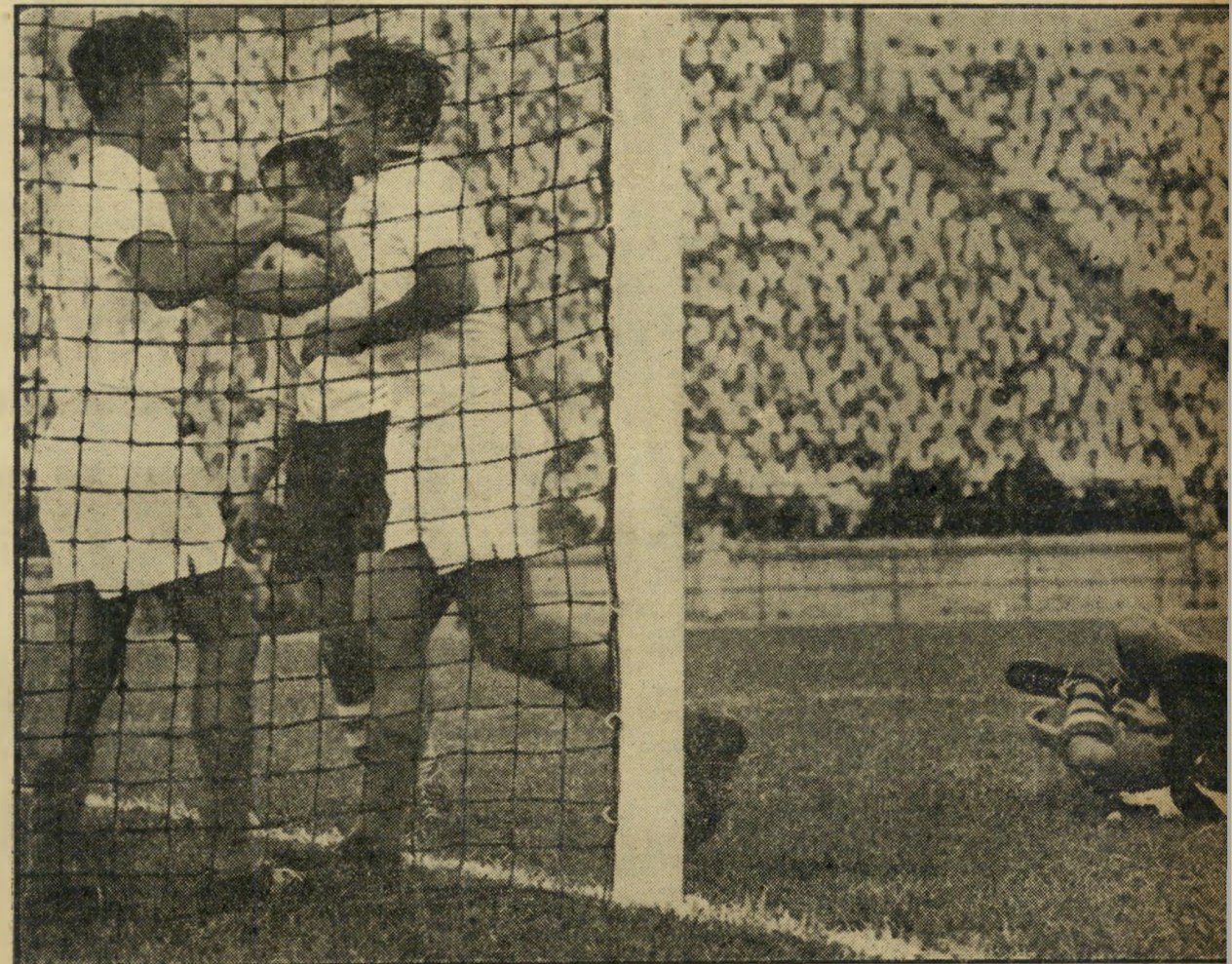
אישיות היהודית החשובה השניה ב-הונג קונג היא מיס מרסין. הרבה חברה מתל-אביב ודאי זוכרים אותה בשם בלה. בחורה תמירה ויפה, בעלת עיני נמר. קוראים לה כאן הפנתר השחור. היא באה לקלוב והסתכל על הבחורים שלנו. הם הסתכלו עליה.

מישהו מהצד לוחש לנו שבזמן האחרון יש לה ענינים עם המשטרה. העברות, הברחות, ו-כדומה. היא מוכרת בכל המזות, הוא אומר. היא נישאה בארץ לאנגלי ובאה עמו להונג קונג. כאן התגרשה ממנו והוא השאיר לה את השם מיס מרסין ואת הפספורט הבריטי. עכשיו יש לה חנות בדים עם שותפת.

אחד הבחורים מתלבש עליה ויוצא עמה ערב אחד וכשהוא חוזר הוא מספר. "מה? לה היו ענינים עם המשטרה? הכל בלון! כל המשטרה בידיה. הייתי איתה בחברת ראש המשטרה המ-קומית, והייתם צריכים לשמוע באיזה זלזול היא מדברת אליו. עושה איתו מה שהיא רוצה. כל קציני המשטרה מתגלגלים בין אצבעותיה."

צברית אחרת בהונג קונג, היא עמנואלה, "מנה" כפי שקראו לה בתל-אביב. היא בתו של בונה בניני האומה בירושלים, עזר. היא נישאה לבחור אמריקאי בשם קליב פולר, שהיה תת-קונסול ארצות-הברית בתל-אביב. שניהם כווג יונים. היא נערה חמודה המוכנה להוביל אותנו לכל מקום. מביאה לנו עתונים ישראליים. מת-ברר שהיא חתומה קבועה על העולם הזה.

תכירו בבקשה גם את מר כהן ושלושת ילדיו. שמותיהם די צבריים: יעקב, משה וריסה. אבל הפנים... פנים סיניות ממש. פגשנו אותם בבית הכנסת, והתפלאנו מה עושים ילדים סינים בבית

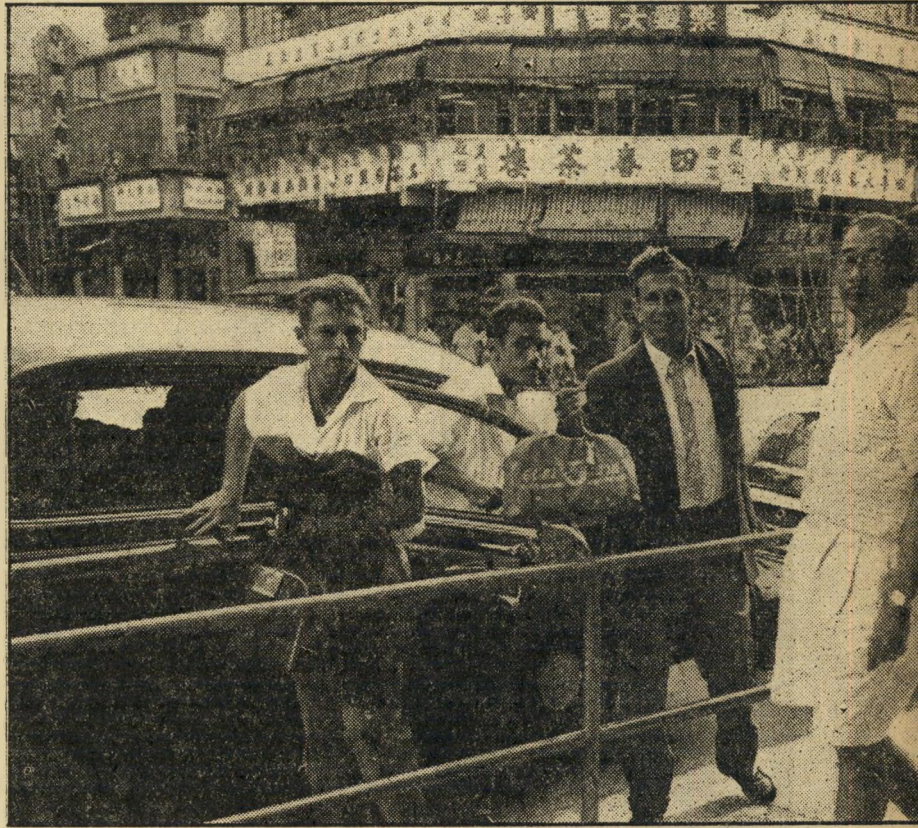

שער הנצחון. תמונה זו צולמה שניה אחת בלבד לאחר שנחנס ססלמן (שמאל) הבקיע את השער השני במשחק הכדורגל בין ישראל וווייטנאם. ססלמן נגח את הכדור בראשו, לאחר שקיבלו מבעוז קאפמן. הוא נראה עדיין מהומם, לאחר השגת הנצחון, 1:2.

על ביקור הנבחרת בהונג קונג יברה סינית

הפנתר השחור. מיט בלה מרסיג, צעירה תל-אביבית שנישאה לאנגלי וחגיעה עמו להונג קונג. כיום היא בעלת חנות בדים בעיר, יוצאת בחברת מליונרים וצמרת המשטרה המקומית היא בין אצבעותיה. היא צולמה כאן כשבאה למסיבת קבלת הפנים לכדורגלני ישראל.

כים הכאים. שני עתונאים סינים בהונג קונג מקבלים את פני נבחרת הכדורגל הישראלית, היוצאת מכינויות הפאר שהסיעו אותה משדה התעופה למלון. בתמונה נראים חודורוב, רוזנבאום ורבינוביץ.

על חוף הים. זהו חוף הים של הונג קונג בו בילינו את מרבית זמננו.

בית הכנסת. פנים בית הכנסת ב' הונג קונג, בשעת תפילת ראש השנה.

הכנסת. הסביר לנו האב: "הם יהודים טובים, הם נימולו."

רצינו לראות את האשה. התברר שהיא היתה סינית טהורה. הם חיו בשנחאי וכשתפסו הקומוניסטים את השלטון רצו לעזוב. אולם גא הירי שו להם לקחת את הילדים עמם. לבסוף, כי שהותרה כבר יציאת הילדים, הפכה האם קומוניסטית טובה וסירבה לעזוב את המדינה. הם התגרשו והיא ויתרה על הילדים. "היא עוד תעשה הרבה אחרים, בסין זאת לא בעיה."

סינית יהודיה הציג בפני יהודי ממוצא גרמני: זאת אשתי. היא היתה נחמדה מאוד, שולטת באנגלית ובגרמנית. האיש גורש ב-1938 מגרמניה ובא לשנחאי. שם חיכה עד שיגרשו אותו ועכשיו הוא מחכה עד שיגרשו אותו מכאן ואז יחזור לגרמניה.

ישבנו עם יהודים חביבים אלה במסיבה ב' קלוב היהודי. אכלנו מאכלים סיניים ושרנו מ' שירי ציון. כולם התמוגגו מנחת: "הוי, ציון! אחת, ילדת רוסיה זקנה, שרה סולו באידיש: 'ישראלית מין קינה, קים צוריק ההיים'."

★ ★ ★

כשדושה מיליון תושבים חיים בהונג קונג, בערך. את מספרם המדויק לא ידעו אף פעם. 95 אחוז מהם הם סינים והשאר אי-רופאים והודים.

הרחובות תמיד הומים מאדם. תלבושות משור' גות. שמלות הנשים פתוחות בצדדים עד לשור' קיים, מבליטות את רגליהן הנאות של הסיניות הקטנות. אולם הצואר מכוסה כולו עלידי צור' ארון גבוה. צניעות. רבות מהן מסתובבות בפי' גאמות. זוהי תלבושת יומיומית של הסינית הממוצעת.

כרזות רעשניות ממלאות את הרחובות, מל' מעלה למטה ומימין לשמאל — זוהי סינית חדישה. ילדים מתרוצצים לאלפים. פספוסים כי אצבעוני. עגלות ילדים כמעט ולא רואים. הי' אמהות מחזיקות אותם על הגב בתוך ילקוט בד. הילד ישן לו בנחת, כשראשו מיטלטל ל' צדדים. עוברים ושבים נתקלים בראשו, ולו זה לא איכפת. הוא ממשיך לישון.

כמה זאטוטים נטפלים אלינו ברחוב, מציעים לצחצח את נעלינו. מאחר שאנחנו משאירים את הנעליים לצחצוח במלון, אין לנו צורך בשירות' תם. אנחנו מראים להם שנעלינו מבריקות, אבל הם לא עוזבים אותנו. בני רבינוביץ' הגיינטי' מסתכל פעם נוספת בנעלינו וכמעט שהתעלף. נעלו השחורה הפכה לבנה. אני מתבונן בנעלי, גם הן נעשו פתאום לבנות. אנו כועסים ומ' קללים ברוסית, אך אין אפשרות להופיע בצורה כזאת ברחוב. סוף סוף אנחנו מייצגים את המדינה. אנחנו נותנים להם לצחצח את נעלינו. התברר שהם עובדים בחבורה אחת, חלק מלכ' לך את הנעליים וחלק מצחצח אותן.

(המשך בעמוד 17)

הצברית. מנה פולר (עזר) במסיבת הפרידה שנערכה בקלוב היהודי. ברקע משמאל בעלה האמריקאי.

תערוכות. זו אחת הידידות שלנו בחונג' אביה של הנערה הוא אנגלי ואילו אמה סינית.

השער כדורים יבואו בו. כמובן, לא כדורי רגל. האדם במרכז הוא מיסטר כדורי המפורסם. לו שייכת קונג. הוא מחזיק בידי דגל התאחדות הכדורגל הישראלית, שנתנו לו מתנה. לידו עומדים אנשי הקהילה.

* ישראל בני, חזור הביתה.

בחנות הלילה התקרב הרכב אל היעד. כוחות הלוחמים נחלקו לפי תוכניתם, התפרשו והחלו לנוע חרש לכיוון המבצר. בליל הירח הבהיר, קל היה להבחין מרחוק בבזל של המבצר, שקט מתוח שרר בו. מי פעם לפעם, הבהיקו פנסים השומרים במקום, כשהם באיזורים את הגדר. הכוחות הפכו את עמדותיהם לפי משימתיהם. על גבי משי"ח פרוש, ללא כל מחסה טבעי, התקדמה שורת הפורצים, כסופה, מתוהה ועירנית. הדוקטור הלך עם הפורצים, לא בשורה הראשונה, אולם צמוד לכוח הפורץ.

לפתע, כשהיו קרובים מאוד לגדר המבנה, נשמעה ירייה. שניה אחת בלבד, השתררה דממה חרישית. אחריה באה קודת האש. המלחמה על המבצר החלה.

דקות כספר נמשך הלם צורות המקי לעים ותת המקלעים, מלווה בבזקי פצצות הבזוקה, התחדדות אל תוך קירות המבצר. מייד לאחר זאת פרצו הלוחמים פנימה.

הדוקטור לא נכנס אל תוך המבצר. הוא חיכה בחוץ. בפנים השתולל קרב יריות

אנשי מופת

הדוקטור בא תמיד

בעתונים בישרו הכותרות: "סגן דוקטור מוריס אנקלביץ' צוין לשבח" על גילוי אומץ לב למופת. "טורים ארוכים, מלווים בתשלומי, תארו את פרשת חייו ואת מבר צעו הקרבי. דוקטור מוריס אנקלביץ' עבר בריפוף על הכתוב, כשהוא מחייך. "יש עוד חדשות בעתון?" שאל.

הוא חזר ועיין בתמונתו. "זאת תמונה לא מוצלחת", אמר במבטא צרפתי מודגש. "אני לא מרגיש בעצמי, אם כל זה רק רעש, אז משהו שיכול לתת לי תוצאות בעתיד. עשיתי אני יוצא לחופשה, שוכח את כל הצבא. נתתי להם הכתובת שלי, אם יצטרכו אותי, יקראו לי אני אבוא."

כי הדוקטור בא תמיד, כשקוראים לו לפעמים הוא בא גם כשאין קוראים לו לבוא.

"בחרתי בישראל". בטולוז, בדרום צרפת, שם חייה משפחתו — האב, סוחר בדים שברח מברסלאו שבגרמניה לפני 23 שנה עם עליית הנאצים לשלטון; האם ושתי האחיות — סיים מוריס את חוק לימודיו באוניברסיטה המקומית. מכפר היהודים בי מקום אינו רב. איש אינו יודע את מספרם בדיוק, רובם מהבוללים. חצי הקהילה כמעט ואינם קיימים. מועדון הנוער היהודי תמיד צולע.

"בצרפת הייתי כמו צרפתי", העיד מוריס על עצמו, "צרפתי בדם. אני מדבר טוב צרפתי ואין שום הבדל. כל מה שהם עושים, גם אני עושה. גדלתי שם. כשבאו הגרמנים לטולוז, הלכתי למונטאובן, 50 קילומטר מטולוז. שם למדתי שנתיים בבית הספר התיכון. הייתי צרפתי. קראו לי מוריס בוד, היו לי תצודות מזויפות. אחרי המלחמה, חזרתי לטולוז."

אולם דוקטור מוריס אנקלביץ' לא נשאר בטולוז. כל המשפחה נמצאת עדיין שם — הוא בא לישראל. "אין מה לעשות שם. ההבדל תמיד נשאר הבדל. אין שם משהו שמושב להיות יהודי, ואני רציתי להיות יהודי. בחרתי בישראל."

איש לא קרא לו, אולם הדוקטור בא. לא כמו רופא. הוא בן 26 כיום, נראה כבן 19. שזה עתה לבש מדי צבא לראשונה. תספורת קצרה, עיניים תומות, שפתיים עבות וקומה ממוצעת. שום דמיון לדמות מקובלת של רופא. למרות המבטא הצרפתי, הוא נראה צבר בכל דבר, אפילו בסגנון הדיבור החופשי.

כעולה, היתה לו שנה אחת זמן, עד לגיוסו לצבא. בדרך כלל, אפשר לדחוף את זה עוד ועוד, ביהודי רופא עולה. מוריס התגייס מיד. לא מפני שהצבא קסם לו כי מיוחד, או משום ששאף להיות רופא קרבי. פשוט, הצבא זו חובה המפריעה קצת לי תכנית ההתבססות של רופא צעיר, אבל זאת חובה. יש למלאה מה שיותר מהר, כדי לגמור עמה.

הוא עבר קורס רופאים צבאיים. אין זה קורס להשתלמות ברפואה. מה שלומדים שם, הוא על תפקידי הרופא הצבאי ביחידה והגינה, סניטציה, לא רפואה קרבית, אין דבר כזה בכלל.

אחר כך שלחו אותו להיות רופא ביחידה קרבית. נסינו הרפואי לא היה רב במיוחד: נסינו של סטודנט לרפואה שסיים את הסטאז, הודה מוריס: "לא עשיתי עוד שום התמחות. מה שעשיתי זה כירורגיה קטנה. כל מיני ניתוחים שעושים בשנות הלימודים. עזרתי גם לניתוחים יותר גדולים."

אין ארגוניסטים. הדוקטור בא ליחידה הקרבית. הוא מילא את תפקידו בבדיקת מסדרי החולים, שמירה על תנאי ההיגיינה והסניטציה של היחידה. שום תפקידים מיוחדים. לא היו בעיות מיוחדות ביחידה. חומר האנשים מיותר ולא היו כמעט ארטיסטים מתחילים.

אז באה הכשיטה על מבצר האויב. אמרו לדוקטור: "אתה בא איתנו." והדוקטור הלך.

זאת הפעולה הראשונה הקרבית הראשונה בחייו. בפעם הראשונה, שמע הצעיר מי טולוז כדורים שורקים סביבו. סגן מוריס אנקלביץ' לא היסס להודות: "בתחילה ההרגשה לא כל כך נעימה. אני לא יכול להגיד שזה פחד מוות. אבל כשיצאנו, זה משהו מוזר. לא יודעים לאן, ומה מתכה לך."

איש מופת אנקלביץ'
ניתוח בצל המצודה

וריומונים. התנגדות האויב לא שותקה עדיין. מקלע על הגג המשיך לדפוק בקצב איטי ומעצבן.

כמה אנשים נראו יוצאים את השער כשהם, נושאים עמם גופה. דוקטור! צעק מישהו. הדוקטור מיהר אליהם עם חובש. פצוע שותת דם שכב על הארץ. הוא נפגע בבטנו. הדוקטור בחן את הפצע. לא היה מה לעשות בשלב זה. רק לחבוש את הפצוע ולהעבירו לעורף, מיד לבית חולים.

אוהה שעה, במרחק מטרים ספורים בלבד, רכן חובש אחר על גבי פצוע נוסף, שי הוצא מהמבצר.

לא מאוין עד איזו. סיפר הדוקטור: "היה חושך, אבל אם נשארים בלילה הרבה זמן, מתרגלים לחשיכה. ראיתי אור פנס וראיתי פחות או יותר שחובש מטפל שם בפצוע. ניגשתי אליו. הוא היה בלי הכרה. ראיתי שהוא כולו מלא דם. החובש חשב שיש לו משהו בראש, מפני שהדם גזל לו על הראש. הוא לא ידע מה לעשות. ראיתי פצע בצוואר, כצד שמאל, הכדור נתיץ שם, לא יצא החוצה."

"ראיתי שהבחור נחנק, הוא היה בלי הכרה ונשם בקושי. פתחתי לו את הפה בכוח, כדי שיוכל לקבל אוויר לנשימה. הפה נסגר בכוח על אצבעי. השנינים פגעו בצדו. היו לו עוד הכוחות של בן אדם פצוע."

קנה הנשימה שלו לא נפגע, אך הכדור שפגע בצוואר, ליד קנה הנשימה, יצר לחץ פנימי של דם על הקנה, שהפריע לנשימה. החלטתי לנתח מיד.

בתוך ילקוט החפצים שלי, נטלתי סכין חדה ותחתיתי חתך קטן בתוך הגרם. קנה הנשימה היה עתה פתוח מחדש. חוץ. דרך הפתח הכנסתי צינור מתכת מיוחד שנמצא בתיק. זה מין צינור באורך של עשרה סנטימטר, כפוף קצת. מקנה הנשימה הוא יוצא החוצה דרך הצוואר, כך שהאיש נושם דרכו ולא דרך הפה. האויר עובר

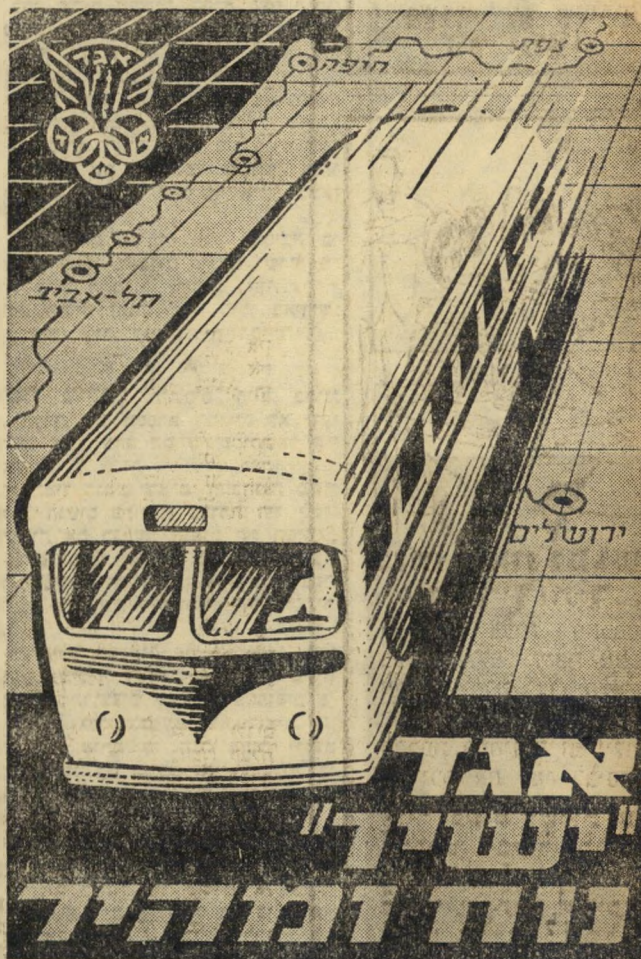

אנגליה ארץ המסורת

באנגליה נוהגים הכר רפי מסורות פנות מאות שנים. אחד המנהגים הרווחים כבר שדרות העם הבריטי הוא שמות התה ואכילת הביסקויטים אין מוסמים כמו הבריטים. הרגלים משמר ירחם למאכל ספריא ומין זה.

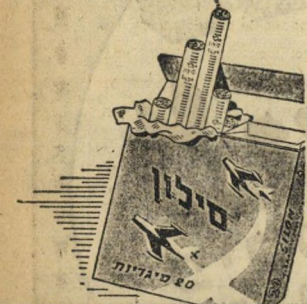
רכו משנה ברבה אנו מתכרבים כי דוקא בארץ המסורות של הביסקויטים וכתה חכרת פרומין דמרית והב כתערכת וספרי בשנת 1931 בעבוד האכיות הנבונה והפעם המעורה שר החוצרת. מאז נוסד הספער ב-1921 וכו הביסקויטים של פרומין כעשרות סריות זהב במקומות רבים וביניהם כפריו: 1931 בקהיר 1941 בתראביב ובשנים 1932/34 ובעת בחיפה ב-1956 כר מי שירעו רהעריך מוז מעורה פיו מלא תהילת הביסקויטים ויתר מיו המוצרת של

פרומין

מתאיבים לחיפה. ירושלים. נתניה. העסק. הנליל וחורה ומיחר ערי ישראל נוסעים בישרים רק בשיבה. הנוסע! פנה לחתוח. אנדי המקום בישר פונו בשביך בכל שעות היום

אגד (א.ש.ד.) מקשר ישובי ישראל
מדן ועד אילת

עגולות בקופסה כחולה - שטוחות בקופסה לבנה
20 סיגריות 3'20 פרוטה

בית ספר לנהגות "החץ"

בהדרכת אברהם כהן
ת"א, רח' מנדלי 6,
מעכשיו גם שעורים
על וספה

בזמן שאת נפגשת עם ידידותיך...

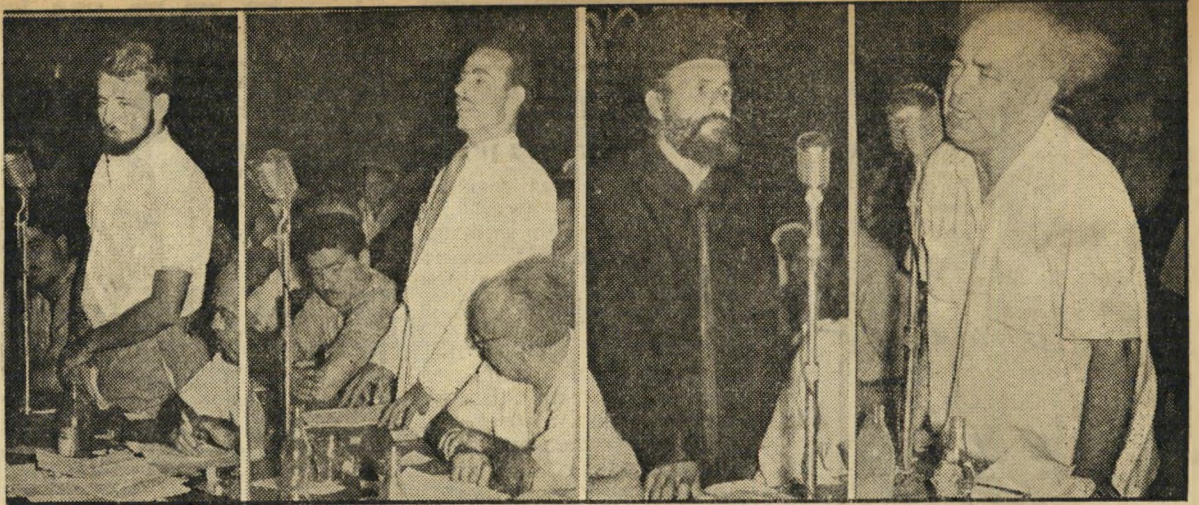
כביסתך בבית מתכבסת
בעצמה ללא נקיפת אצבע
אחת. אבקת "כביס-נק" (מקודס כביס)
מכבסת במהירות וביעילות,
מאריכה את ימי כביסתך.

עליך פשוט לשרות את
הכביסה בתוך תמיסת
"כביס-נק" ולהשאיר
במשך שעות, וכביסתך
תהיה נקיה להפליא
ומוכנה לשימוש.

כביס
נק

כובס בעצמו

המפיצים: חב' "גורית" בע"מ

נאמים שלונסקי, חורי, לטיף ואבנרי בפנום היהודי ערבי בחיפה

לא מלחמה קרה, לא שלום קר, כי אם שלום חם

יות לא של הערבים ולא של היהודים! טען אורי אבנרי: "כולנו שותפים לתרבות שמית אחת, שרשרת הנמשכת ממלכי בבל ואשור, משה רבנו ודוד המלך, ישו הנוצרי, בר כוכבא, מוחמד וצלאח אל-דין, ועד מורדי המדבר הערבי ומיישבי הנגב העברי, לוח מי השיחרור של אלג'יריה ומגיני הספר של ישראל".

לנבדלם ואיסמאעיליה. על הבמה ובאלים ישב הגזע החדש, שיכול היה לי שמש גשר חי לש תפוח זה — הערבים הצעירים בישראל, המדברים עברית-צברית שוטפת, שוב אינם נבדלים בהופעתם החיצונית משאר צעירי הארץ. אולם מלבם נשך פך מכול של טענות מרירות: מאות רבות של מקרי קיפוח, הפליה ודיכוי קטנוני, ש נראו מרגיזים כפליים מפני שלא נראה להם שום טעם ותכלית. סיכם עבד אל-עזיז זור עכר, צעיר נצחתי שהוא בעצמו דוגמה חיה תחת לדור הערבי החדש, ושתיירגם בעצמו את נאומו לעברית שוטפת: "שום צעיר אינו נקרע ממשפחתו ועובר את הגבול לי שם תענוג. הוא לא מחפש גן-עדן בירדן. הוא נדחף עלי-ידי האושר!"

כאשר החליט הכינוס להקים איגוד יהודי-ערבי למלחמה על מטרותיו, כבר היה ברור כי היצור החדש יצטרך להקדיש חלק ניכר ממרצו למלחמה במעשי-עוול מטופשים אלה, תחת להקדישו כולו למטרה החשובה פי אלה: הבאת קול השלום של בני ישראל הערבים והיהודים לאוזני הערבים בנבלוס, בגאד ואיסמאעיליה.

סכסוכים

בית הקרבות

לדעתו של בעל בית תל-אביבי ידוע אין לדייר כמעט כל זכות מלבד לשלם את שכר-דירתו ולחיות בשקט בתוך חדריו הי שכורים.

כאשר, למשל, היתה אחת הדיירות זקוקה לטיפול, המתמיד של אחות רחמניה, ראה בכך בעל הבית הפרה גסה של החוזה. הוא דרש תשלום עבור האחות כאילו היתה דיירת-משנה.

דיירת אחרת של אותו בית, שהתחנתה לי אחר ששכרה שם דירה, הפנתה למחרת ני שואיה לקבל מכתב, בו הודיע בעל הבית כי אינו מכיר בה יותר כדיירת, מאחר ש היא נושאת שם חדש. רק לאחר הוספת ארבע לירות לשכר הדירה הכיר בעל הבית בשם החדש.

מריבות אחרות על קשירת אופני ילדים בחדר המדרגות, שתילת ירקות בחצר, קבלת אורחים ארעיים ללילה או שניים, לא חסרו. המלחמה התנהלה בצעקות, איומים, מכות ומשפטים, ללא הפוגה כמעט.

שתיקה וזעמנות. השבוע נפתח פרק חדש בתולדות הבית. במכתב ששלח אל משפחת קאופמן, דרש בעל הבית כי בן המשפחה, רפי קאופמן, יפסיק לקבל בדיירתו חברים הבאים ללמוד שם. מאז התחלת הי חופש הגדול, נהג רפי בן ה-17 לתת שיעורי הכנה לשלושה מחבריו. בעל הבית ראה בואת ניצול הדירה של משפחת קאופמן לי מטרות עסקיות, שלא בהתאם לחוזה.

משפחת קאופמן לא השיבה למכתב. אולם דיירי הבית הצביעו בריתחה על העובדה כי באותו בית גרה צעירה, ששכרה דירה תמורת דמי מפתח ואשר אף היא קיבלה מבקרים רבים למטרות מסוימות. הטיחו הדיירים: "האם זה לא נקרא לנהל עסק?"

גם לשפה השניה, ולמספר בלתי-מובלג של ברכות.

בריכותא וצלח אל-דין. מן הרגע הראשון היו הבדלי גוונים ניכרים בין הי נואמים. אולם החתך לא היה לפי הגבולות הלאומיים. הגיל והמוצא קבעו הרבה יותר. בעוד שהנואמים הקשישים יותר, כמו יצחק גרינבוים, ח"כ מפ"ם יעקוב חזן והכומר כליל כירי מתרשחה דיברו על השלום בין המדינות ועל הצדק בין העדות, יצאו הצעיר רים מבני שני העמים בתביעה קיצונית הרבה יותר: שילוב תנוע תהישיחרור של שני העמים.

קרא משה (מלחמת בני אור) שמיר: אי ננו רוצים במלחמה קרה או בשלום קר, אלא בשלום חם! הכריז רוסטום בסטוני: "בלי שלום לא יתגשמו השאיפות הלאומי".

• ביניהן אחת של הרב הראשי יצחק הלוי הרצוג, שקידם בברכה את מטרת הי כינוס. יום לפני הכינוס שלח הרב מברק, ביקש שלא לקרוא את הברכה, בגלל חילול השבת בכינוס.

תזכיר

• משה שרת הכהיש

לפני חמשה חדשים את ידיעת העולם הזה שכרת ברית סודית לשיתוף-פעולה עם הדתיים בי ממשלה. אחרי ההכחשה הציג לו העולם הזה (968) שורה של שאולות, שכללה את השאלה: "האם נכון שהודעת לנציגים הי דתיים שבגלל הפרסום הזה נאלץ לדחות את ביצוע המינוי יים (של הדתיים למשרות בי שרות החוק). פרט למינוי הי ד"ר ישעיהו וולפסברג לתפקיד ציר ישראל בשווייץ, מאחר ש כבר הודעת על מינוי זה לי ממשלת שווייץ?"

השביע נמסר בפעם הראשון נה רשמית כי ד"ר ישעיהו וולפסברג נתמנה לציר ישראל בי שווייץ.

• על שיעוריה חרי

שה הודיע מדור תצפית של העולם הזה (984) לפני חמשה שבועות. בקשר עם דיון סודי בועדת הכספים על הכנסת, בו נתגלה כי שרים שונים הוציאו סכומים מפתיעים כהוצאות אי ש"ל. בין השאר הוציא אחד הי שרים הפחות חשובים בממשלה הקודמת סכום של 30 אלף ל"י רות למטרה זו.

השבוע נערך בועדת-הכספים דיון נרגש על הסתננות הידיעה לעתונות. כמה מחברי הועדה דרשו לחקור כיצד הגיעה הי ידיעה החוצה, תבעו להכחיש את תוכנה רשמית. הצעה זו לא נתקבלה.

המשק

חלק הארי

בית-החרושת תרויה בראשון-לציון נחשב מזמן למפעל המסמל את התקומות התע"י שיה. לא זה בלבד שהוא מפעל הנגרות הגדול ביותר בארץ, אלא שגם הורה על דרך חדשה לקידמה חברתית. כי אחרי שי ביתה ממושכת הרכיבו הבעלים בשעתו קר אפרטיב של פועלי המפעל, מסרו לו את עיקר הבעלות על המפעל.

החדוש נכתב כי אין לעצור את התקדמות הקידמה. אף שנעשה הכל כדי לש מור את הדבר בסוד, נודע כי מתנהל משא ומתן למכור את המפעל לסולל-בונה, תמורת הכסום הפעוט של 275 אלף ל"י.

באותה שעה לחשו במסדרונות התעשייה ידיעה סנסציונית עוד יותר: הנשיא הי קשיש של התאחדות בעלי התעשיה, מרדכי שנקר, עומד לסיים את המשא-ומתן הי סודי שלו למכירת מניות מפעלו הוא, לז דויה, לסולל-בונה. אם יסתיים משא-ומתן זה בהצלחה, יתוסף סמל המפעל — אריה המחזיק (משום מה) גרב של גברת בפיו — לשורה הארוכה של סמלי סולל-בונה. חברת הענק ההסתדרותית, הדימה בעצמה לאריה הכולע בהדרגה את המשק הפרטי.

ארגונים

כינוס מסוכן

מן הבוקר שרר מצב-חירום באזורי הי מימשל הצבאי. פה ושם נאסרו נכבדים ערבים. מאות בקשות להיתרי-תנועה נדחו בזעם.

הסכנה שגרמה לתגובה נמרצת זו מצד שומרי בטחון המדינה היתה כינוס, שעמד להיערך באותו יום בהיפה. מטרתו הי סכינות לבטחון המדינה: שלום עם ארצות ערב, שיוון למעוט הערבי בארץ.

בכל זאת מלאו מאות חובשי כפיות לי בנות את אולם מאי, נשארו מאות אחרים בחץ מחוסר מקום. יחד עם הקהל היהודי, הביאו את הקרבן הגדול לראשון למען הי מטרה המיוחלת. במשך חמש שעות רצופות הקשיבו ל-15 נואמים, שכל אחד מהם תור

• על שם עיר מוצאו של שנקר, לוד/י.

Megiddo

מגידו

פילטר No 1

הפילטר המפחית
כמות הניקוטין
והמעביר את הארומה
במלואה

20
סיגריות
500
כרוטה

אחים בורנו בע"מ

יוג'רל בין פותרי תשבץ „העולם הזה" 989

		8	7	6	5		4	3	2	1	
13				12		11			10		9
	18				17			16		15	14
						21			20		19
	24						23				22
		28		27				26		25	
	32				31				30		29
37		36				35				34	33
			39								38
	43			42		41					40
		47			46		45		44		
				49						48	

פניה תושך; 17. פעם נערך גם בה מסיבת סרטים; 18. בערבית זאת דווקא מדינה; 200. תוצאה של אכזבה; 23. המערבי, בידי הירדנים; 26. אם המושבות; 27. קץ; 28. עיתון ירושלמי; 29. חברה לייצור חפצי נוי ולבוש ישראלים; שרות דין אחת מהמלוכה; 31. העיר השנייה בגודלה בפורטוגל; 32. כלב כזה לא צריך להיות נבחן; 34. נחש ארסי; 35. אות, סמל המפלגה הקומוניסטית; 37. בירה מרחבית; 38. "אגד ישרי, נח ו..."; 42. שמחה; 44. כפה; 45. לא חם; 47. בדוהל.

הנסיון ליד המנדר

”לחבובה הג'ינג'ית עם העיניים הכחולות, החצאית החומה, הנעליים הצהובות, החולצה האדומה והפה המתוק, שחיתה לפני שבועיים וחצי בשעה שבע בערב ברחוב אלנבי פינת רורוזנברג ושאלה בחור אחד נחמד הרוצה בעלום שמו ”מה השערה?” ו-
הוא ענה לה ”סתחלי לי, אין לי מושג.”
”ולמוטלה הקצין ליום הולדתה ה־70, מ-
אבא, אמא, סבא, סבתא, עיד סבא ועוד סב-
תא, צופורה ונורית ויצחקלה ומירי ומירי
גוש ושש וגנני ואהרילה וכל החברה מה-
יופ המטופף בשדמות הנגב.”

„ולנחמה, לזכר הלילה על שפת הכינרת, כשישבנו וליטפת לי את השערות ואמרת שאת אוהבת אותי, ואחר־כך התנשקנו, וְ אחר־כך עוד פעם, ליטפת לי את השערות וּשאלת אם אני אוהב אותך, והתנשקנו עוד פעם, ואחר־כך הלכנו הביתה והיה כבר אור ליום, וזהו היום — מאציק השאטר מחיבת מושיב־עָרְךָ.

„ולאחת שאני לא זוכר מה שמה ואיך היא נראית ואיפה זה היה ומתי...“

מלים אלה, הלקוחות מפאורדיה של עמוס
קינן על תוכנית כבקשתן, ונתברר לפני ש
שנים. כיום הן נראות כרף אמתיו שנשמש
מידה של אחת הקרייניות. כי מאז ועד
עתה התעצמו תוכניות כהגשלת הן בכמות
והן בגיחון. הן מוגשנות, מעל גל קול ים
ורק וגוי צה"ל. 14 פעם בשבוע, כשמן י
מלאות שמונה וחצי שעות שידור בכל ה
בא אבי, משירים עבריים ולועזיים, פזמו
נים ומחולות, ועד למסיקה לקטית אלה
וכבדה וחזנות. מה שחשוב יותר (בעיני ה
לקוחות הקבעים של תוכניות אלה): בין
הקטעים משמיעים הקריינים והקרייניות: ש
פע מדהים של שמות וברכות לכל מאורע
בהיהם של הכותבים, קרובים וידידים,
מלדיה עד יום הולדת, ומהחלמה עד העלאה
לדרגה.

לעתים לא רחוקות משמשים מגישי ה-
תוכנית גם פה לציון מאורעות אינטימיים
יותר, כמו הקריינית דינה גולן, שהגישה
החודש תקליט שהוקדש על-ידי מישהו ל-
מישהי, "לזכר הנסיון ליד הסנדר".

בשביל מי? תוכניות כבששתן אינן המצאתו של קול ישראל. הן מקבילות בערך עם כולו. אולם בדבר אחד נבדלות הן: כבששתן הישראליות מורחבות את חרבי ה' עולם: בשאר המדינות, פועלים עורכי ה' תוכניות מתוך הנחה כי התוכנית המקצועית לאומי הסתמי, לאו דווקא לשלוח הבקשה. לכן הם נוהגים לברור מספר מצומצם של כסות מתוך אלפי המכתבים המגיעים אליהם. קוראים באוזני המיקרופון רק את המכתבים שיש בהם כדי לעניין או לשעשע את מרבית המאזינים.

קול ישראל, בתמימות האופיינית לו, סבר
כי לעשות את רצונם של שולחי המכתבים
הוא הציקר.

בן למורה הרווק. מן ההגע בו נר
כחי משגריהם מכתבים לדעת כי כבשתך
היא בכה חופשית, החל ורם המכתבים ליד
רום בשפע שעה על כל המתואר. התוכנית
כבשתך לשלום שבעים מקבלת, למשל,
בשעות-שיא, יותר מ-200 מכתבים לשבוע,
שמהם אפשר להשמיע לכל היותר 80 עד
100 שמות במשדר. תוכניות מקבילות ב-
גלי צה"ל זוכות ב-75 עד 100 מכתבים ל-
שבוע.

אלפי אנשים, נשים וסוף גילון כי הם יכיר
לים לספק יצר הראותנות שלהם ושל ה-
קרובים להם על-ידי השמעת שמם ברדיו,
הכוכבה בהוצאה של 80 פרוטה בלבד, לר-
כישת בול. מאות אחרים העדיפו דרך זאת
על משלוח מברק-ברכה פרטי, שפירסום
מודעת-ברכה בעיתונות. עשרות בתיאבב ב-
ישראל יכלו להתפאר מדי שבת אחרת-ה-
ריים באוזני כל המכרמים הבאים לשמות תה,
ששם בנם בן ה-4 הוזכר ברדיו.

בניגונים, שחיפשו לעצמם שעשוע יר-
תר מגרה, וגהו ממשלות ברכות מזויפות,
המברכות את חברים לכתה בן ה-12' לנישר
איו, או המאחזות את מיטב האיחולים ל-
מורה הרוק האגילי, לרגל לידת בנו. לפני
יותר מעשר שנים הגיעו המתיחות לממדים
כאלה. שקול ישראל המנדטורי לא ראה
ברירה לפניו, אלא להפסיק לחודשים אחדים
את שידור החובות.

ג'י'פ במקום טנדר. הבקשנים המק-
צועיים כה התרגלו לזכותם להשמיץ את
שמן ברדיו, עד כי הודרו לפנות לעיתונות

ראש מדור הבידור שמעוני
לא לאבא, לא לאמא, לי, וק לי

בתלונות מרות, כאשר לא באו על סיפוקם. מדורי המכתבים למערכת התמלאל במכר בהים של הרים ממורים, שורשו בכל יוקר הסבר מדוע קופחה בתם שיום ה' לתה חל 6,656, ומדוע הצמידו את ב' קשת חג לשיר היי הגי'פ במקום לשיר הסנדר נוס, שאותו ביקש. קול ישראל, לשי נהג להשיב לכל מבקש שבקשתו לא הת' מלאה בגלוייה מודפסת, לא התעצל להס' ביר ברצוניה יומה מה פעמים ואחת כי אין כל אפשרות לכלול את כל המבקשים, מחסר זמן, וכי טרם נמצאה השיטה ה' טכנית. שבתית חור צודק, בנוסח לשכת העבודה.

השבוע סקעה אפילו הסבלנות האלוהית
של שורגי ישראל. יצחק ("חצי") שמעוני,
הנושא בין השאר את התואר המכובד של
ראש מדור הבדור בשירות השיכור, הח'
ליט על מדינת חדשה. לפי מדיניות זאת,
סתונה הלכה למעשה בחודש הבא, יהיה
מאזין רשאי לבקש שמעת עצירה מה'
סיקלאית. משיר ועד סימפוני, אך ורק ל'
מען עצמו. איש לא יורשה לברך באמ'
צעות גלי האתר את לידיו, הוריו ומכרותיו.
אמר שמעוני: "אנו מקחים שבעיקבות
זה ה' תרד סוף סוף במקצת הפופולאר'
יות המופרות של משדר זה. היא ממרת'
לנו את החיים."

תוכניות אלה, מתוך שידורי השבוע הבא,
עשויות להיות מעניינות:

● **צליליתון** (יום ד'; 8.30; קול ישראלי) — עורכי השבועון המוסיקאלי, אלון שמוקלר ויורם רונן, יקדישו את הגליון ה-7 פעם לסקירת המאורעות המוסיקאליים של השנה שעברה, שהיו (לא באשמתם) בעיקר ביקוריהם של אמנים אורחים.

● **בניחותא** (יום ו'; 8.10; קול ישראלי) — המפעם יוזמן העיתונאי אריה גל בלום להציג על המדף האישי שלו קטעי ספרות האהבים עליו ותקליטים מתוך האוסף הפרטי העשיר שלו.

● **בימות וברים** (שבת; 1; קול יש-
ראל) — עורכת התוכנית, בלה ברעם, ש-
ביקרה בפסטיבאל הקולנועי בחוציה, תש-
מע עתה בין השאר ראיון מוקלט עם שו-
קו הקולנוע ג'ימס מייסון.

● **כנפיים לעם** (יום א'; 8.25; קול ישראל) — כתבה על תערוכת התעופה, רוכה בידי יעקב בן-הרצל.

● **ירושלים ויהודה** (יום א'; 10;
קול ישראל) — מבחר הדברים החשובים ב־
יותר העתידים להיאמר בכנס השנתי של
החברה לחקירה ארץ־ישראל ועתיקותיה.

● **המסך עולה** (יום ב'; 8; קול ישׁ-
ראל) — מחזהו הנודע של אנטון צ'כוב
בת שחק, בעיבודו ובבימויו של מיכאל אל-
מן ובהשתתפות שחקני תיאטרון זירה

● **על תוכניות "קול ישראל"**
(יום ג' 8.45: קול ישראל) — הבטחותיו של מנהל התוכניות בקול ישראל, ד"ר י. צהירא ("שיק") שפירא הן תמיד מעניינות יותר מאשר להגשמתן.

על הסיום המכואר של פסטיבל הסרטים בוונציה ועל שיטות ישראליות ההוכחות משחקים אסורים - מותרים

— זאת שמואל אור, שליח העולם הזה בוונציה —

בחוף. הסרטון שלו הוצג כאן בהצגה מסחרית בלבד. מילא, יהיה פרס כבוד.

★ ★ ★ נימוס אימדיקי

המישה פרצופים מקורחים כהלכה עולים על הבמה. מחיאות כפיים רועשות. מישהי עם מיקרופון רץ אחריה ומסתיר את כל המראה. צעקות מהקהל. היא מפנה אליהם פרצוף זועם אבל מיד הוא נזכר ומחייך. מולו מכוונות מצלמות הטלוויזיה.

נאומים ארוכים, כמעט כמו בישראל. דוקרי הטלוויזיה לא נותנים אפילו לנמנם. אנחנו מסתכלים ליציע. מסתבר כי גם צלמי הטלוויזיה יודעים מה שטוב. בזמן שזכר השופטים יורים בצרורות, מליצות וההחלטות ביחד, משורטטות המצלמות על חזונו ורגליהן החשופות של הכוכבות. אלוה מרטינלי מחייכת. בתנועה אלגנטית ביותר היא מרימה את שמלתה. תחתונה שחורה. הקהל מוחא כף בהתלהבות.

עליו מאד. מנהל הטכס נחפז לעבר צלמי הטלוויזיה. המצי למית מופנית שוב לחבר השופטים. פרופסור בארני, מנהל מכון לאמנויות יפות בסאן גיאורגי, נקרא לבמה. גם המכון שלי מחלק כרסים. בידו מחברת עבה. מנהלי הטכס מסתכלים בו בעצבנות. כמה דקות ואנחנו נוכחים כי הם צודקים. לא, חברים, נאום כזה הוא אפשר לשמוע אפילו בכנס החמישים של מועצת הפועלים, ההתייעצות קצרה. המצלמות מופנות שוב אל הקהל. בינתיים נדחק הישיש בעדינות הצידה. מיכרלים לגמור פעם.

סוף סוף. מחיאות כפיים רועשות. מריה של, וברחיל, שני השחקנים שזוכים בפרס המשחק של הפסטיבל, מתנשפים עם כולם. התור ליד מריה גדול יותר. אחרי הכל האיטלקים הם עם אדיב. צריכים עוד להציג סרט של מרילין מונרו, אבל המסיבה באכסניון חשובה יותר.

★ ★ ★

מטפסים דרך הגדר

אנחנו נדחקים עם כולם. בפתח המלון, כל המשטרה הרוכבת של וונציה. מרוב שוטרים אי אפשר אפילו לראות את הקהל. שומעים רק שהוא מיחא כפיים. תרגול אחר עוצר אותנו ליד הפתח. "אינווסיזי" היא מבקש את ההזמנה. תמר מסתכלת בי ואני שומע את כל הקולות שברדד: שכחתי אותה אצל השוער בפאצא דל סנימה. בעברית רהיטה מסבירה תמר את המצב. לא עוזר. "פרגו" אומר השוער ודוחק אותנו הצידה. מה עושים עכשיו? כדי לא לחדד במבחן אני מציע: "בואי נראה, אולי יש איזו כניסה אחרת".

אנחנו מקיפים את המלון. בניין ענק, איזה שני קילומטר של היקף. לא, שום דבר. קיר בטון גבוה וגדר מסבירים לו כי גם האיטלקים למדו משהו. אני יושב, מחכה למנה. ופתאום: "תראה את הצינורות האלה. זוכר משהו מספורט שימושי". אני מסתכל יעני חשכות. מודעות הפרסימת של הפסטיבל נתמכות בצינורות של שני אינטש, ישר לקיר המלון. "תוכל לעשות את זה?" אני מסתכל בתמר ומסתכל בצינורות. יותר טוב הצינורות.

קצת מתחלקים, מלכלכים את החליפה, אך לבסוף מצליחים להתחלק פנימה. מאחורי, במרחק כמה עשרות מטרים, המטרה: שולחנות ערוכים וקהל חוגג. בזהירות אנחנו מתקדמים ופתאום: "סניורה, סניורונה?" סוף העולם: איזה שוער צד שלא השגחנו בו מתקרב אלינו בחשך. הפעם אני לא מאבד את העשתונות. באהבה אני מצמיד אלי את תמר. כבר מתחילת הערב רציתי לנשק אותה. מאחורי אני שומע צעדים מתרחקים אמרתי לכם שהאיטלקים הם עם אדיב. כדי לא להרגיז אותכם יותר מדי לא אתחיל לפרט כאן את התפריט. ברמז דק: הארוחה שווה את עשרות אלפי הלירות שלא עלתה לנו. בינתיים אני מסתכל בתמר. ככה, כמו שהיא, בחלוציקה ובכחמי השמן מהצינורות, היא נראית דמות אכזרית לחלוטין. לא רק אני חושב כך. מיד לאחר הארוחה, מתקרב איזה סניור תקיף. "דנסינג?" תמר אומרת כן. אבוד.

כבר עוד מעט שלש בלילה. בשבע יש לי רכבת לפאריס. אני מסתכל בתמר. היא האטרקציה של הערב ורחבת הריקודים. התזמורת מלווה אותה בשירה מורחית. אני לא יודע למה, אבל השכנים שלנו הם כאן פופולארים ביותר. איך שהוא אני נדחק לרחבה. דורך למישהי העל היבלת. רגה קלמנט, הבמאי המצליח של הפסטיבל (ונוכחים את משחקים אסורים שלו) רוקד בהתלהבות עם בלונדית מוחלטת (לא אחת כזו שהחליטה להיות בלונדית). באמת שלא היתה לי כוונה לקלקל לו את שארית הערב. סוף סוף אני מגיע אל תמר. "רוצה ללכת?" היא מסתכלת עלי כאלו באיתי רק עכשיו מישראל. "או. קיי, לא, או לא..." אני אומר שלום מנומס ויוצא.

ליד הפתח מושיט לי התרגול המפאיר, כולו חיך, את תוצאות הפסטיבל. חושש שאולי אשכח משהו. זוהי אדיבות: להכנס פנימה לא נותנים אבל כשאני יוצא, מחייכים אלי מאוזן עד אוזן. חושבים שאני אכתוב עליהם. אה? את התוצאות אהם בודאי כבר מכירים: אף סרט אחד לא נמצא ראוי לקבל את הפרס הראשון. השופטים חילקו רק פרסי משנה.

ראשית, הכירו בבקשה: תמר גפן (חינורין), 22.3; גובה: 162 ס"מ; צבע שיער: חום. עיניים: שחומות, מעפעפת קמעה בעינה השמאלית — חוץ מזה: נחמדה. מקצוע: טוענת שהיא סטודנטית, שנה שנייה בביאולוגיה. מצב משפחתי: עדיין רווקה. סימנים מיוחדים: נערה תקיפה ויודעת מה שהיא רוצה. ניתן לה את רשות הדיבור: "אולי אתה יכול להכניס אותי לסיום?"

לא הסתובבתי אפילו. ידעתי: מאחורי עומדת ישראלית ("רק עכשיו הגעתי לכאן. איך הגעתי? נכנסים הנה? שמע! אף פעם לא הייתי בפסטיבל סרטים...") והיא מתה להיות בטכס המפואר של הסיום. חוץ מזה — איך אפשר לחזור לישראל ולא לומר שראיתי את מרילין מונרו או את אדי סטיבק? (מכירים אותו? גם אנחנו לא, רק שכל מי שחזר מפסטיבל כזה כבר לא יכול להשתמש בשמות כמו ברנדו או טיילור). לא ענית.

נדמה לי שהוא מציץ בהזמנה. תמר מתלבשת במהירות על העניבה שלי ואומרת בחיוך רחב: "שק לי בבקשה ב—" ההוא זוהר כולו: "גרציה, גרציה... אסקוזה...". העברית של תמר עשתה את הרושם הדרוש. איש לא הוסיף לשאול. אנחנו בפנים.

★ ★ ★

חבר מפ"ם בלי נעליים שחורות

בפנים אנחנו פגשים את דוד גרינברג, הכתב הקולנועי של על המשמר. הוא מחייך כולו. מה יש? הוא הצליח לסדר את השוער. למרות זה שהוא ממפים ויש לו הזמנה, לא נתנו לו להיכנס. תלבושת הערב שלו לא היתה בסדר: יש לו רק זוג נעליים אחת, חומות. טכס כזה מוכרחים שחורות. אטון! אלא שגרינברג לא התבלבל. הוא תפס את מצחצח הנעליים הראשון שמצא בחוף, דרש לצחצח את נעליו בצבע שחור. בפעם השנייה לא היו בעיות. הוא נכנס.

מחכים להתחלה. בינתיים מסתכלים מסביב. "בחיי!" זועקת תמר, "זה, הוא שם משמאל, גיימס מייסון כמו כלום". מייסון מחייך לעברנו. נדמה לו שהוא מכיר את תמר. כבוד רב. סניורה מכובד מאחורנו שימע אותנו מדברים עברית. "אייפטי?" הוא שואל בחיוך מלא הייתה צריכים לראות איך שהחיוך שלו נסגר כששמע שאנחנו מישראל. "בואנה, בואנה", הוא מפטיר לבסוף. מסתבר שהוא מרכז סקציית העתונות הקומוניסטית באיטליה. הם מחזורים עכשיו אחרי כל מצרי, ממש בנרות. אשתו, שמנה מאד, שואלת בנימוס אלגנטי: האם אתם מתכוונים לזכות בפרס? משום מה נדמה לה כי גם אנחנו משתתפים בפסטיבל. "אני מנענע בראשי, דיפלומטית: "אולי...". בפרס כבוד...".

אני נזכר: יוסף צור, מפקד סרטון החייו הישראלי, שירת ישראל, עומד עכשיו לבוש חליפת ערב מוכתרת,

גיבורה מלפני שנה. תמונה זו של מאריה פליקס, גיבורת הסרט הצרפתי הגיבורים עיפים, אפשר עדיין לראות בוונציה — למרות שהפרס הראשון ניתן לסרט זה לפני שנה בקאן. פשוט לא נמצאו בין הסרטים שהוצגו השנה סרטים שיוכלו להתחרות באלה של הפסטיבל הקודם.

"הי, אתה כבר לא מכיר אותי?" מכה רצינית על הכתף וקול שמבטיח עוד אחדות. מוכרחים להסתכל לפחות. הסתובבתי. נה, מי אתם חושבים עומד שם? ברור, נחשתם: תמר, תמר גפן. הכירה אותי פעם באיזה מסיבה ועכשיו החליטה כי רק אני יכול לעזור לה להכנס לטכס הסיום של הפסטיבל.

"מרילין מונרו לא תבוא", פסקתי. "ראיתי אותה כבר בלונדון. לא מעניינת אותי יותר. מה שאני רוצה — זה להכנס לטכס הסיום ולנשף שיהיה אחר כך. אומרים שכולם יהיו שם."

כן. את זאת היא לא צריכה לספר לי. כבר ביום הראשון של הפסטיבל אי אפשר היה להשיג כרטיסים לטכס חלוקת הפרסים, או לנשף הסיום שיערך לאחריו. אין מה לדבר על הזמנות. כל מי שחושב שהוא משהו באירופה כבר סחט אותן חודשים קודם. לנו, העתונאים, הרשו לראות את הטכס בהשלכה טלוויזיונית מיוחדת, בחדר הטלוויזיה של העתונות. אבל זה שום דבר. מכרה שלי, נערה נחמדה העושה משהו בלשכת העתונות של הפסטיבל, הבטיחה לי ש... לי אפשר יהיה לעשות משהו ברגע האחרון. אבל זה לא על בטוח.

דרך אגב: דבר ראשון שאתם צריכים לעשות אם אתם רוצים לגשת לפסטיבל כזה, זה לרכוש לכם מכרים, רצוי מכרות. זר פרחים וחיוך לא עולים יותר מאלף לירטות. אחר כך כל איטלקיה תהיה הסתבית הכי טובה שלכם, תעשה עבורכם את הכל. חוץ, כמובן, מכמה אחדות שעדיין יש להן עקרונות. אבל אין דבר: לנסות זה לא על מה כסף, או מעט. במקרה זה, זה לא עוזר. הסניורונה החליטה כי לא יפה לעשות פרוטקציה.

"או מה אתה אומר? יכול?" שוב תמר. הססתי דקה לפני שהשבתי את ה"לא". ודקה זו הכניסה אותנו לסיום. "בסדר", אמרה תמר, "אז אנחנו הולכים יחד."

★ ★ ★

איך מסדרים תרגול

בערב חיכתה לי תמר ליד ארמון הפאלאצ'ה דל טינימה, לבושה סרפן וחולצה רוקמה, קיבוצניקית. היא תחבה לידי כרטיס מזהב, כתוב עברית: "ד"ר חינורין מתכבד להזמין את כל קרוביו ומכריו לטכס חתונת הכסף... שתיערך בביתו, רמתגן ב'..." "תראה אותו לשוער. רק תשתדל לסחוב אותו בחזרה. יש לי כאן רק אחד". היא בדקה אותי לדקה ואחר רטנה: "אמרתי לך ללבוש חאקי".

"קר כאן", התנצלת.

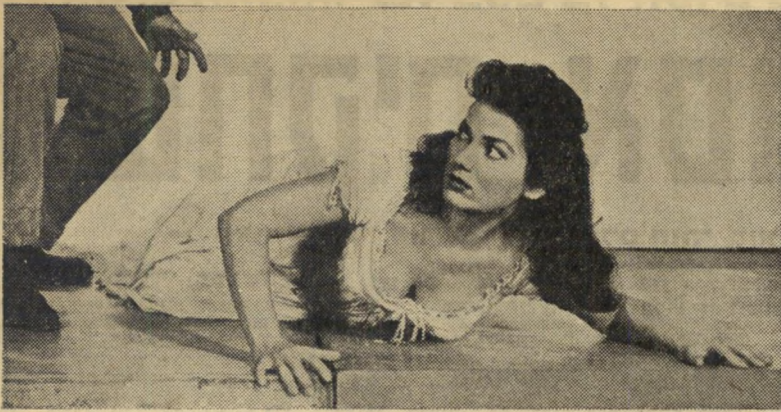
"או. קיי". מפטירה תמר בזלזול. "רק לפחות הוצא קצת את החולצה מהמכנסים."

אחרי שהיא פרעה אותי כסדר, חיכינו בקפה סמוך לפתיחה. אתם מוכרחים להיות פעם בפסטיבל סרטים. פשוט לראות את כל הפרצפים העומדים מהבוקר בחוף ומחכים לכוכבים שלהם שיצאו החוצה. בדרך כלל הם מסתדרים: הכוכבים האמת מפורסמים מבכרים להיכנס דרך הדלת האחורית. בכל צורה אחרת הם נדרסים לחלוטין תוך שלוש דקות.

עיקר ההצגה מתנהל אחרי כך, על המרפסת של הפאלאצ'ה דל טינימה. כל אותם אנשים חשובים המצליחים להיפטר מהקהל בעזרת הדלת האחורית מופיעים על המרפסת בדלת הקדמית. קריין טלביזיה נרגש מציג אותם לקהל זהם מפליטים כמה מלים שאינן אומרות מאומה. אבל למי איכפת התוכן? כאן חשוב הקנקן הרבה יותר.

נכנסנו. הייתם צריכים לראות איזה סנסציה! אלי, ש' הייתי לבוש פחות או יותר, פנו באיטלקית: "בבקשה סניורא, מאיזה ארץ את לחייתך?..." לא הבנתי כמובן. זה הגביר את הרושם. שני צלמי טלויזיה נטפלים לתמר. "התוכל הסניורה להתפנות לצילום אחד באלופ?" "אחר כך אנו צריכים להכנס קודם לאולם."

בפתח עומד תרגול מתקופת נפוליון. הכרבות שלו, תשעים ס"מ גובה, נוצות מכל הצבעים. מתחת לכובע הוא לובש פרצוף מחריד. מלא שפם ושפתיים. "סגור" הוא אומר באיטלקית ותמר תוחבת לידו את חתונת הכסף של אביה. הכל עובד בסדר אך ברגע האחרון מופיע אחר, חשוב יותר. הוא לא לובש נוצות, רק שיש לו חרב על הצד. התרגול נזכר. "סירה בוט" הוא אומר ומתכוון לתלבושת הערב הפרועה שאני לובש. התרגול חוזר: "סירה בוט" הוא לא מוכן לתת לנו להיכנס. השני מתקרב יותר.

שחקנית וולרי פרינץ ב"ג'ובל"
מאתב חולה באסטמה

(רוד שטייגר), המתנשף כל הזמן ברעם של חולה אסטמה, לתכנן כיצד להיפטר ממחלתו.

הצגה עם גלן פורד עצמו, מתגלה כאשר בת בת דתית כוזבת וחמומה נוטלת אותו תחת חסותה. אז מסתבר שמה שמדאיג אותו היא חוסר האהבה של אמו אליו. מה שמדאיג את הצופה יותר הוא ביטויי זוכי האוסקר בעלילה מעין זו. ביחוד כואב הלב לראות את ארנסט (מארטי) בורגנין בשיא העלילה, כשהוא משתולל בקנאותו -- מהווה העלול לטעת בלב הצופה את ה"הרגש שהיא רואה מהדורה של אותו במכנסיו רכיבה, ומהדורה לא כל כך טובה, נוסף לכל.

יומן החדשות

צ'רצ'יל שחקן קולנוע

ההצגות המבחרות של הסרט האמריקאי הולדת לנחית לאוסטאד-הכסף, ש"הפיקה אותו, יותר צרות מאשר תועלת. הסרט הובק בסגנון מניפולטי של 350 אף דולר. הדות לשכר הנמוך ששולם למשתתפי פיו, שהיו בלתי ידועים כמעט. כך, למשל, קיבל התסריטן פרד סיבסקי עשרת אלפים דולר בלבד עבור התסריט, והבמאי דלברט מאן אותו כסם בקירוב.

עתה, כשינגישה איתה חברה להפיק סרט שני בשם חסיבת הרוקס, יעלה כסום ה"ייצור ל-750 אלף דולר רק בגלל הצלחתו של מארטי. ההפך כולו יישלם לתסריטן ולבמאי שהפכו, אודות למאמץ, מפורסמים, דרש סכומים כפולי עשרה עבור עבודתם... סרט דוקומנטרי צבעוני בן 27 דקות, שי הוסרט לפני שנה והוצג או יום אחד בלבד בניו יורק, זוכה עתה לפופולריות גדולה. ה"סיבה: נושא של הסרט היא תעלת סואץ. הוא מייאר את מאבקו של פרדיננד דה' לספס בבניית התעלה. תוך שבעי ימים היה צורך להפסיק מההתקן הבודד של הסרט מאות העתקים נוספות... ארלו פדון עוסק עתה בהנחתם של לא פחות מאשר 26 סרטי טלביזיה בבריטניה, שכולם יש או את הבתרת סרטי ארול פלין. מל' ברו משתתפים בסרטים אלה גם אשתו פטריק וימור ובנו בן ה-15, סין... סין וינסטון צ'רצ'יל יוכל להוסיף בקרוב לשרשרת מקצועותיו המרובים גם את התואר שחקן קולנוע. הוא עומד ל"הופיע בסרטה של חברת מסרו גולדוויין, דבר בעל ערך, בהשתתפות רוק הדוסן. סין וינסטון יופיע בסרט זה, שנושא ה"מלחמה בבאו מאו, בסרולוג, בו ישא דברי הכבר.

מוצג וראוי

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ ואשר תעולם הזה ממליץ לראותם:

- **באין מולדת** (אופיר, תל-אביב): רון, ירושלים) הסרט הישראלי הצבעוני, פרי הפקתו של גורי הביבי, המתאר את עלייתם של קבצני יהודי תימן לארץ. עם היותו לקוי, מבחינת התסריט בעיקר, הוא הסרט הישראלי הראשון בעל רמה. עם שושנה דמארי ושי אופיר.
- **הכנייה העליונה** (חן, תל-אביב): כנופיה שודדים במסווה מוסיקאים, מנצלת את קטי גונסון חקנה למטרת שוד מכור נית בנק משוריינה, באחד מסרטי הקומדיה המצליחים ביותר. אלק גיורס.
- **אדיות הכמה** (אורגיל, ירושלים): יצירת המופת של צ'ארלס צ'אפלין, אודות גורלו של שחקן מוזקן, קלייר בלום.

סרטים

אכזר מכל הטבע

המדבר המתעורר (וואלט דיסני, ארצות-הברית) הוא סרט-מחנה, אשר שום שחקן אנושי אינו מופיע בו. כל השחקנים ה"מוצגו חנם על-ידי הסוכן האמנותי ה"עליון בשמיים. צלמיו ההרפתקניים של וואלט דיסני, שארבו להם במדבריות אפריקה באלפי ימים ולילות של צפייה, גילו אותם בביתם.

עולם אכזר הוא המתגלה מתחת לזכוכית המגדלת של המצלמה הצבעונית, עולם בו חייב כל יצור לעמוד על המשמר בכל שניה של היום והלילה. שניה אחת של חוסר זהירות עלולה להיות השניה האחרונה של חיי בעלי.

מחרוזת העקרבאים. לכל הוחל, המתהלך או המעופף במדבר, ישנו רק עיסוק אחד: להשיא בן-זוג ולהוליד היום חסידים. אמנם, חיי האהבה של העקרב אינם פחות רומנטיים מאשר הרומן האנושי. ה"הוסס ב"יותר. לעיני המצלמה מחבק העקרב את העקרבית, יצא ענה במהול מטרף, מתחת לשני זנביו הרעל המהונפפים. אולם גם ה"הר מנטיקה מסוכנה. שני הצבים, החסידים ל"דור קרב לעיני הצבה, עד שהאחד הופך את שני על גבו, יורעים שהם שחקנים במוות. הצב ההפוך עלול למות בנקל מחום קרני השמש, עד שהוא מצליח לחזור על רגליו. הפילוסוף שחשב כי "לחיות בסכנה" הוא פיסגת השאיפות, האדם העליון, יכול היה למצוא את ג'ה-העזן שלו בין הווחלים הנחותים ביותר. זהו עולם לוחם. אך לא תמיד מנצח בו החזק. לבו של הצופה מת"רומם למראה העכבר הקטן המתקף את הגחש הארסי ומנצח אתו בעזרת תחבילה פשוטה. אחי שמח למראה הצרעה האמיצה, המחפשת אחרי עכביש ארסי, גדול ממנה פי כמה, הורגת אותו בקרב אכזרי וסוחבת אותו לחור גידה, כדי להטיל עליו את ביעתה.

הקרב המתוח ביותר הוא הדוקרב בין העקב, צפר טורפת הדומה למטוס סילון, לבין נחש ארסי גדול. גם כאן, כמו בכל הסרט הארוך, ראש הנחש על התחנות. קשה להשתחרר מן הרושם שהכל היה נ"ה אה אחת אילו צולם הסרט בידי נחשים, תחת בירי צאצאיהם המשוחרים של אדם וחוה.

הצופה המהורהר יצא מאולם ההצגה כי שהוא משוכנע שעולם החיות אינו עולה על עולם בני-האדם ברמתו המוסרית -- אך שגם אינו נופל ממנו. המרחק בין ה"טיס של מפיץ אטומי לבין חזיר-הבר ה"חוקפני אינו גדול ביותר.

אחרי במכנס רכיבה

ג'ובל (מרכז, תל-אביב: ארצות הברית) הוא מערכון צבעוני בהשתתפות שלושה כוכבי פיסגה אמריקאים. אין בזה אגם הגיון רב, אולם ההגיון אינו בדרך כלל ממעלותיו של סרט זה.

זהו הסיפור הישן נושן, הבלוי מרוב שימוש, אודות אשתו (ולרי פרינץ, ה"בריטית) של בעל חווה (ארנסט בורגנין), טוב לב ומכוער פנים, המתבלה גם היא כמעט בשימושם של הידיים העיבודות שבי חוה. כשמתגלגל לחיה עובד חדש בשם גיובל טרופ (גלן פורד), היא פותחת בציף אחריו. אלא שהקרב אינו מוכן לשתף פעולה עם הציידה, משום ידידותו לבעלה. זה, כמובן, אינו מונע ממאהב קנאי אחר

סרט השבוע מיסטר רוברטס

מה קורה כאשר צי המלחמה האמריקאי יוצא למלחמה ומשאיר את אחת מאוניות המשא שלו באי קטן באוקיינוס השקט? כל אנשי הצוות, מהקצין הראשי שון, מיסטר רוברטס (הנרי פונדה) עד לאחרון המסיקים מתים להעברה לאנייה לוחמת ועוד יותר הם היו רוצים לה"תפטר מהקפטין (ג'ימס קגני) שמעשה הגבורה העיקרי בתולדותיו הימיות היה השגת שיא בפריקת משאות. תמורת שיא זה זכה באות הוקרה מקורי -- דקל, אותו הציב בפתח תאו ואותו הוא כשקה יובסיום ממשפך גננים זעיר.

חוסר הפעילות והשעמום באים על קצם כאשר סגן-משנה פ'לבר (ג'ק לי' מון, בהמונה מימין) מזמין כמה אחיות נאות-צורה מבסיס שכן לבקר על סיפון האנייה. מיד נפתרות כמה בעיות יסודי החל מדקלו של רב החובל וכלה בהעברתו של מיסטר רוברטס לתפקיד לוחם, העברה המבוצעת בצורה מקורית ביותר.

מוצג בקולנוע "אוריון", בתל-אביב; בקרוב -- בקולנוע "מא", בחיפה.

וורנר
ברוס

בית ספר מקצועי למסחר

מרכז מורים ומוסמכים (נוסד 1935)

רח. הס 12 טל. 5061

לבוגרי ביה"ס עממי

לגומרי 5, 6, 7, גמנסיה פקידות והשכלה

לבוגרי גמנסיה

הנהלת פנקסים ופקידות למבוגרים

מקצועות בודדים: שפות, קצרנות, מכונת כתיבה.

נוצח. סרטים. מסרקות, פרחים...

הגברות בתקופת הרוקוקו הקפידו מאד על קישוט תסרוקתן אך לא על נקיון שערותיהן. מה מאושר לעינינו על תפארת שערותיהן ונקיון בהשתמשן בנקה לנולין שמופ המנהק ביסודיות רבה את השערות ונותן להן ברק מרהיב עין. שערותיהן יהיו יפות ביותר הודות לשמפו נפלא זה.

לנולין שמפו

בספץ יוחזר לך אם לא תהיה מרוצה. המפיצים חב' "נורית" בע"מ

זכר זוהם

איש לא שמח על יום הולדתו של דודר בן הדין יותר מאשר צלם העתונות יצחק ברק, שזכה בשעתו לאות אדיבות מיוחדת במינו. אחרי שברו צילם את עצמו, על ידי הצבת מצלמתו ממול, יחד עם בוגי, שלח לביגני את התמונה עם הקדשה. הוא הופתע כאשר ענה לו בוגי במכתב הודה, בו ביקש העתקה נוספת של התמונה, בלי הקדשה. אולם הוא הופתע שבעתים אחרי שלח תמונה זו: ביגני החזיר לו את התמונה עם הקדשה אישית שלו (ראה תמונה נה) על מסורת בגוריונית משפחית מיוחדת במינה סיפרו השבוע שבני הבית בשורות הקרן הקיימת בתל-אביב: ביגני יוסף הלדמן, יוצא ביגני לחגריה ביה"ח מסייע לאשתו פולה בתליית הכסבים לייבוש... לקראת יובל זה, הזכיר מנהיג מפ"ם מואיר יערי את תקופת שד"ה ביקור, באמרו: "טוב שהפרשה הסתיימה, כי כל קץ של זבל שהיה ביגני מרים בדיוק של שד"ה ביקור, עלתה למדינה בכף של זהב". כשיצא בשבוע שעבר שד"ה אזורי דני אשכנזי לארצות הברית, על מנת להשתתף בפתיחת מסע המלווה, הוא הביע את עצרו בפני מלוויו בשד"התע פה על שהיה עליו לבלות את החג בגלות. השב לו אחד המלווים, ח"כ מפא"י אברהם הרשמי: "אין דבר העיקר שיקיים בך מה שנאמר בגלות מצרים: ויציא משם ברכוש גדול... בהצגת הברכה של איי לייק חייק בחימה, נראה השבוע יושב ראש הכנסת יוסף שפרינצק יושב ראש מעטן אחד מן הסיגורים האהובים עליו. כשהעיר לו שאסיר לעשן באולם, השיב שפרינצק: "זה נוגע רק לסיגורים". אבל מאוחר יותר הפסיק לעשן בכל זאת, כי שנוכח לדעת כי בכל פעם שהוא פורץ בצינור, מתגלגל הסיגור אל הריצפה... לי גל של מחאות וזה השבוע כתב הבקר שופע ההצלחות גבריאל צפרוני, אחד הדמותות החתומות של הוכנית הרדיו של לונדון בסירה אחת, מפני דיון קאהיר. הקרי יין תיאור אותו בצבעים להטיס כ"גניני", "מפ"ל", "מוכשר" ועוד. הסיבה: צפ"ר וניי הילל באתר במאמריו האחרונים את שירות ההסברה הצרפתי, העלה על נס את יעילותו, לעומת מנגנון ההסברה הכושל של ישראל.

★ ★ ★

שבוע בג'ונגל

לחתייה מיוחדת במינה זכו השבוע ה"משורר נתן אלתרמן ואיש חלם זאב יוספוב: בשבתם בקפה כסיתי, נכנסו לי מקום שני חסידי חב"ד כשביניהם לולכים ואחרונים והציעו לשניים לברך על ארבעת המינים. אלתרמן סירב, ואילו יוספוב קם, נטל את דיוו והשמיץ את הברכה בה הלהבות. כששאלוהו אחר כך, מה ראה להיעתר לבקשה, הסביר יוספוב: "מה איכפת לי שהם ייהנו קצת?... שמוחה אכזריות", מוכיר הוועד הפועל של ה"הסתדרות, ואשתו זמרת האופרה אריה דה"פיליפ, הצפו בשבוע שעבר במאות ברכות "מול טוב" הסרתופשר. כשהתעניין הוג בעקור הברכות, התברר כי עסקן צ"מ צעיר בשם שמחה אבן-זהר הרדע בעיתונות כי לו ולאשתו אחת לבית פיליפ נולד בן. אין כל קירבת דם בין שתי המשפחות... והזמרת **יושנה דמארי**, שיסימה השבוע סיבוב קונצרטים בדרום-אפ

פסוקי השבוע

● ראש הממשלה דוד בן גוריון, בראיון עם כתבת ג'ורג'ס פוסט לרגל יום הולדתו השבעים: "אם נותקף — נילחם. ואין נילחם! או לה לה!"

● העיתונאי דוד זכאי, ב"מדור קצרות, שהוקדש ליובל ראש הממשלה: "גם יכולתו לחזור אלף פעם ופעם על אותם הדברים עצימם — ובאיתו להט! — היא מי תכונות בעל הרצון העז."

● העיתונאי שלום רייזי פלד, במלון כיס זועני התחלה, שפירסם במעריב: "אוסטראליה — השתחררותו של הציבור משל"טון בעלי האוטובוסים"... "ביי קיני — תתיכחד משאירה לי ראויה את התמיכה"... "יוני — אדם שישג את שלו, אפילו אם יצטרך לשם כך לעמוד על הר"ראש"... "צ'ינדר — כובע ש"חובשים בהודמוניות בהן יש צד"רך בכבוד ראש"... "תוריאדור — איש נטורי קרתא העושה מעשיאלי מות בשם התורה."

● ההומוריסט אפרים קי"ש, ברשימתו בערפת: "מצד פת האגדת נשאר מעט מאד — אך הכעס הזה עידנו הרבה מאד."

● העיתונאי מירד שיק, בתגובה על חלוקת פרס סוקולוב לעיתונות, שניתן לחמישה אנשים בהתאם למידת היותם: "השנה חל"קו מפרסיו הפרסים את הפרס לי מעלה הגירה. בינתיים הבאה יחלקו את הפרס מעלה הגירה למפריסיו ה"פרסה."

● המזכיר משה שמיר, ב"דבריו בכינוס היהודי ערבי בחיפה: "על שלום צריך לדבר במלום פשוט. טיה מי שמדבר על שלום במלים מסובכות — סימן שאינו רוצה בשלום."

הונג קונג

(המשך מעמוד 11)

רק הגינאי מתעקש, אינו רוצה לתת את נעליו לצהצוח. הפספוס אמר לו באר גלית: "אני אעשה לך את זה בלי כסף". בני מעמיד את רגליו. כשהנעלים מצווח צחות הוא רוצה ללכת. הפספוס דורש פת אום כסף. איזה כסף? הגינאי נעשה נדבן ונותן לו עשרה סנטים. הקטן לא רוצה. הוא מוכן לקבל רק דולר אחד. (דולר א' מריקאי שווה לשישה דולרים של הונג קונג). הממוך הקטן מאיים שילכלך את חולצתו של בני במשחה שחורה. אין ברירה, נותנים להם חצי דולר ומכה בישבן. מסיימים ברחובות. הפרוטה אינה מצויה בכיסיו. קיבלנו שניים וחצי דולר אמריקאי ביום, מספיק לאכול ארוחה טובה. המאכלים טעימים והרפיים. אוכלים אותם במקלות הדומים באורך 20 סנטימטר. יעני קלה חודרוב פשוט הפך אלוף באכילה ב"מקלות אלה. הסניגים מבשלים את כל מאכליהם נתחים נתחים, כך שאין צורך כלל בסכין. אוכלים רק איור ובשר. כשלושים מיני בשר. זה מגיש על השולחן צלחות צלחות וכל אחד ליקח כמה שהוא רוצה. ארוחה כזאת עולה בכספנו כשתי לירות.

★ ★ ★

לכו כאן כמה מתיחות גדולות, שפשוט "איראפיר" לשמיר אותן בסדר. גרנו במלון רפנס ב"י. המלון נמצא בראש גבעה, שם הוסרט הסרט גבעת האהבה. נוף אדיר. והדברים, ממש גן עדן על אדמות. בכל חדר, שצמודים הם 10x8 מטרים, התאכסנו שלושה חברה. מלבד כל הנוחיות היה בכל חדר גם מאוורר ענק, המקים רוח כמו מדחף של מטוס.

מאחר שהמלון היה רחוק קצת מהעיר, לא הירבנו לצאת ממנו. היינו מתרחצים ב"ים, כותבים מכתבים, אי סתם שוכבים ר' חולמים. לפעמים היה משעמם ואז היינו מתחבים משה מיוחד לעשות.

שיע, קואפמן, ישראלי ושיגור שיחקו קלפים על גגות ותפוחי עץ. נכנסתי לחדר ובדור אגב הפעלתי את המאוורר. מיד עפו הקלפים לכל רוח. מי פתח את המא"ר? צעק קארפמן בחמת זעם. אינני יודע. קארפמן סיגר אותו. אני מפעיל שוב את ה"מאוורר. זה נפתח שנית, אומר שיגור. קם וסוגר. אני פותח שוב ומסתתר. החברה שקיעים בקלפים, הקלפים עפים ברוח.

פפו ישראלי, מכונאי חשמלאי לפי מקצועו, מרביץ באגרופים על הקיר. זה לא עוזר. ככה זה נמשך שעותיים. אני מתקפץ מצחוק.

לחברה זה נמאס והם מצלצים לאחראי הסניג. הוא נכנס: מה יש? המאוורר מקול'קל, מתחיל לפעול לבד. הוא מסתכל, המ"אוורר אינו פועל. הוא יוצא. רק נעל את הדלת, שוב החל המאוורר לפעול. קוראים לו שנית, שלישית ורביעית. זה נמאס גם לו. קוראים לאחראי הראשי. הם ע מדים ר' מסתכלים למעלה על המאוורר שאינו פועל.

ברגע שהם עוזבים, אני מפעילו שוב. זה חברה מכלייהם. הם מצלצים ודור'שים שכל סגל המלון יעלה למעלה. באים עשרה אנשים. אני עוזב את החדר מבלי שירגישו. אחר כך סיפרו לי כי אחרי ש'כולם יצאו, שוב החל המאוורר המשונה לפעול.

בפעם אחרת, שוכבים יענקלה חידורוב ואשר בלוט במיטותיהם, כשהם מצוננים ומשתעלים. אני כרים את שופרת הטלפון מחדרי ושואל אותם באנגלית לשלומם. הם בטוחים שמדבר ד"ר רימלט, הרופא היהודי המקומי שטיפל בנו, לאחר שהרופא שבא איתנו חלל בעצמו וכולם מתפללים מדוע הסיעו אותו עד כאן.

יענקלה מספר לי בטלפון סיפור שלם ב"אנגלית צולעת, שאינו מרגיש בטוב ומש'תעל. אני מבקש שידגים אי אלו שעולים. הוא מתחיל להשתעל ואינו מפסיק. אני מ'בקש שגם אשר ישתעל בטלפון בקול נמוך, יותר גבוה. יותר גבוה. הקברה היושבים עלידי מתגלגלים מרן צחוק. הם מבקשים אחרי חמש דקות לעשות את זה עוד פעם.

אני מצלצל שוב ואומר: מצטער שהמכ"שיר לא קלט, אנא השתעלו שנית. אני נותן להם כל מיני הוראות להשתעל עם הלשון בחוץ ועם עינים סגורות ומודה להם. כשהם יגיעו לארץ, בטח תשמעו מהם על פלאי הרפואה המודרנית בהונג קונג. מס'פיק שם להשתעל בטלפון והרופא שולח לך מיד את התרופה הביתה.

תחמושת "רטובה" לצי הצרפתי בקפריסין

מיכלית מובילת יין הגיעה לחיילים הצרפתים החונים בקפריסין, לדברי העתונות. תחמושת "רטובה" מעין זו נשלחה בערב החג מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב — לכל חלקי הארץ.

היא כללה בין השאר: יין אדום עתיק — למנה העיקרית. כרמל חוק — לדגים ולעוף. ברגדי אקס — לקנוח הסעודה.

הודתי מפאריס!

ותבאתי אתי את השיטות החדשות ביותר בתפירה. גזירה, מודליזציה וציור אופ"נה.

קורסים חדשים בשני ובי' שלישי לאקטיבה.

להופרות מקצועיות ולשימוש עצמי מידה וקונפקציה.

בית-כפר לתפירה וגזירה

ריאיונורה

תל-אביב, שלמה המלך 72 (עלייד גן החיות).

ההרשמה: יום יום מ"9 עד 1 לפנה"צ ומ"4 עד 8 בערב.

תן לו מצלמה

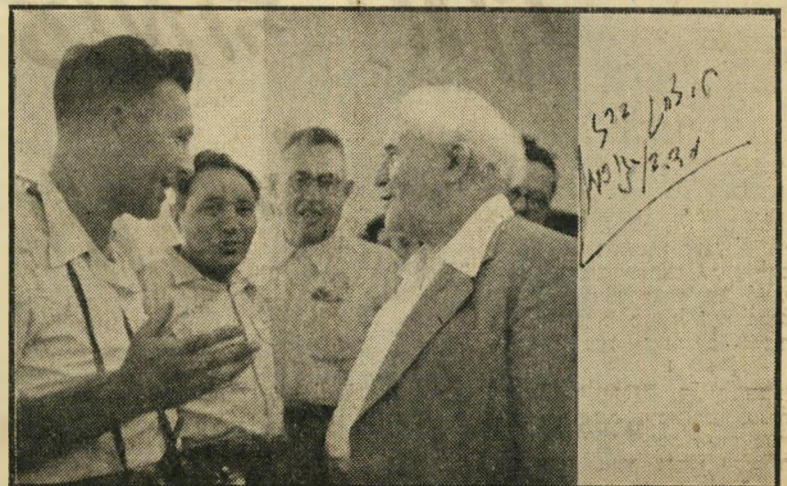
מפני שזו בקשתו הגדולה ביותר. מצלמה חיה גם שמחה לכל המשפחה. להברנ"ר יש מצלמות בכל המחירים. הוראות נתנות בחנם.

פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החלוץ 31

עולם הצלילים

שניידר

ביגני וצלמו
כביסה לעיני השכנים

הרחק מן הקיבוץ

כפי שלא פעם אמרתי לכם, אני מחבבת את מכתביהם של הקיבוצניקים, וזו הסיבה מדוע אני מביאה את המכתב הבא כלשונו (989/1039):

„אני בן קיבוץ בן 18, רוצה בהתכתבות עם נערה בגילי ותו לא. המטרה שאני מעמיד לפני היא התכתבות בלבד. אם לדבר בשפתכם, אז בקיבוץ הולך לי, אך אני מעוניין בהתכתבות עם נערה מחוץ לקיבוץ שנמצאת במרחק של כמה עשרות קילומטרים ממני. לא איכפת לי להתכתב עם צירוניות.“

שלוש טירונות מסכנות

גא להכיר: שלוש טירונות הנמצאות בבסיס אימונים (989/1040), הזיעה נוספת מהן וחומר הקריאה הנמצא לרשותן והאהוב עליהן ביותר הם המכתבים הנשלחים אליהן. חברה — צריך להרים להן את המוראל. הן פונות אלי ומבקשות להתכתב „עם שלושה פייטרים, אשר כל אחד מהם יוכל לומר על עצמו, בלי טיפת נקיפת מצפון, שהוא אחד מן החברה.“ עליהן כבר עברו 19 קצינים חמים, שלושתן סמינרסטיות והן מתעניינות בכל נושא שבעולם. אחת מהן להוטה אחר המוסיקה. שנית נטי רפת אחרי התיאטרון, והשלישית משגעת את כולם ברדיו הפתוח כל היום.

הגיל המעניין אותנו ביותר, אומרות הן, „נע בין 22-25. לדעתנו, רק בגיל זה בחורים הם בחורים.“ הן חבוות. לא?

לא, לא, לא

זה המוצג כאן לפניכם (1089/1041), איננו מפרט את התכונות שהוא רוצה למצוא בנערה בת ה-19 שתרצה לכתוב אליו. הוא גם לא מנסה לספר כמה הוא חכם ואוהב מוסיקה ואמנות ואתן יודעות מה עוד? הוא רק אומר מה שאיננו, לדבריו, אין הוא יפה תואר, אין הוא גבה קומה במיוחד, הוא איננו חברמן, הוא (כן) בחור רגיל.

יש לכן הזדמנות לחזור על פרשת מארטי. אגב, הוא (כן) ירושלמי.

שיהיה בחור טוב

אחרי חמש שנות פעילות בתנועת נוער, החליטה (989/1042) שנמאס לה. היא חיפאית בת 16, חניגית ואוהבת חיים, מרבה לצחוק ואומרת שהיא אפילו רצינית בשעת הצורך. הבילוי האהוב עליה ביותר הוא שחייה בימה הכתול של עיר העתידי. היא אוהבת גם לקרוא, לנגן מוסיקה קלאסית, ולקרוא ספרות יפה.

על הנער שירצה לכתוב אליה, מתרה היא, להיות לפחות בן 17, בעל קומה ממוצעת, ואם אין הוא יפהפה, אין זה נורא. „העיקר“ מסיימת היא, „שיהיה בחור טוב.“

סגן משנה גבוה ובלונדי

„מה לעשות.“ כותב (989/1038), כנראה שעדיין לא התקדמתי מספיק בקצב המאה ה-20 ועדיין מעדיף אני חיזור אחר בנות על התות דמי לשוא נוכח גילויי הש-חיתות.“

כנגד מה דברים אמורים? אותו צעיר מחפש חיפוש נואש אחר שתי צעירות שראה פעם ואשר אחת מהן שבתה את לבו. שמענה מה שהוא מספר, אולי תזהה אחת מכן את עצמה:

„שתי הבנות שעמדו ליד קולנוע אלנבי בת-א ביום רביעי, 29.8.56, לפני ההצגה השנייה לסרט מעבר הדמים, ואשר לפני כן שתו אקספרסו בויתמן, שמו לבן בודאי לסגן-משנה גבוה ובלונדי וחברו, שעברו לידן באותו ערב. „ובכן, לשם היכרות, סגן המשנה זהו אני. הבת בעלת השמלה הצבעונית מבין שתיכן עשתה עלי רושם נאה ואני פשוט מעוניין להכירה. מה גם שחברו מעוניין להכיר את חברתה. מאחר ואין לנו מכרים משותפים או אמצעי קשר אחרים, ביקשתי מרותי שתשמש מתווכת היכרות בינינו. בנות, אינכן צריכות להתבייש.“

אני חושבת שבפעם הבאה שיעלה ברצוני להצטלם, אעשה זאת בפווה של קפיידון המחזיק את הקשת והחץ המפורסמים. זה די יהלום אותי, בעצם.

נוף ארצנו

המדור הזה מתחיל לקבל הצלחה גדולה. לא תאמינו איזה זרם עצום של תמונות גואה עכשיו בתיבת הדואר שלי.

זה ששלח לי את התמונה הזאת או מר שהוא רוצה לש-מור על מסווה ה-קונבנציות ולכן ה-גירסה הרשמית היא שהוא „מצא“ את ה-תמונה — ממש כי שם שנמצאו כל ה-תמונות הקודמות שנשלחו אלי לפירסום.

„אילו הייתי סתם חזיר“, כותב הוא „הייתי שולח את התמונה לכתובתה או סתם שומר אותה להנאתי האישית. אבל אני רוצה שכל קוראי המדור ייהנו גם הם מהנוף היפה של ארצנו.“ איזה פסריוס!

העולם הזה איננו העולם הזה

העולם - ומדינת ישראל -
נכבשים והולכים ע"י
המהפכה הגדולה
בתולדות האדם

המהפכה האנומית

ברפואה - בחקלאות
בתעשיה - באנרגיה -
במחקר

אל תחמיץ את ההזדמנות!

בקרבת ערכות
האטום לצורכי שלום

ראשון לציון (הצטלבות בית ידען), כניסה מ' 9.30 בבוקר עד 10.30 בערב

אוטובוסים יוצאים כל 10 דקות מרציף 4 בתחנה המרכזית

ספרים

מקור

בית ללא נעוץ

פתחי לי, אחותי (מאת אורה שם אור, הוצאת צהר, 207 עמודים). הוא בעיקר סיפורה של רחל פיינגולד, עולה ישנה מאד, עוד מתקופת ילידי שהראון. אולם כאשר היא עוזבת את מקום עבודתה במושב, אינה מצליחה למצוא דירה בעיר, לנה בגנים ציבוריים, בדירתו של שוטר טובלב ובמרתו של גבר נשוי שאינו נוגע בה - הריה מחליטה להפוך לעולה חדשה. מסרת ההתחפשות: השגת רשות להתגורר בבית נערת תל-אביב.

התרמית עולה יפה. אולם בהיכנסה לבית הנערות נתקלת רחל בסייג חמור: מותר לה לשהות במקום רק שנה אחת. התדופה היטבנית ביותר למכה זו היא, כמובן, מציאת בעל, המצויד בכל האבירים הדרושים, כר לל דירה.

בשטח זה פעילות גם חברותיה של רחל לחדר: מאריקה, השונאת את המפלגה היטבנית, אך אינה מסרבת לשכב עם עסי קניה - תמורת פיצוי מתאים; לילי המסר, פשה, אשר נעזבה לאנחות עלידי בעלה, שולחת את תצלומיה לכל דורש, מגיעה לבסוף למוסד מסויים בבית ים; אביבה, הי אחות הרחמניה שאיבדה את רגש הרחמים במלחמת הקיום הגלוחית, מוכנה להרעיל את חוליה בזריקות מים, כדי למכור את הפניצלין בשוק השחור.

גוליבו בארץ הפקידונים. השנה חולפת במהירות, מבלי שרחל תצליח למצוא לה בעל. לעומת זאת מצליחה היא לאבד את בתוליה, בשיתוף פעולה עם עורך-הדין הצעיר עידו בארון, בנם של עסקן המפלגה ומחברת ספרי-ילדים. האם, אסתר בארון, המעריצה יותר מכל את השפה הרוסית ושירי פושקין, והנהנית יותר מכל מסיפור אונס ופריצות, מתנגדת לקשריו של הזוג בכל תוקף: "את לא סימית את גימנסיה הרצליה, ואינך מכירה את ידידי של עידו! את זרה לנו!"

מאחר שלדעת המחברת, הגבר העירוני הישראלי אינו גבר מושלם ("אלפי הפקידים נים הקטנים קושרים אותו בחוטים דקים, כדרך שהגמדים קושרים את גוליבר"), מר טיף עידו להסס. הוא אינו מנתק את קשריו עם רחל, אך גם אינו מחדש את הצעות הנישואין שלו.

לעומת זאת זוכה רחל לשפע של הצעות נישואין מפי מפיק הסרטים הצעיר רוברט קור, שהשתקע בארץ, נפל קרבן לעלילות הברחה של "הסוציאליסטים המובהקים", מתכונן לרדת. אולם כאשר מציע קור לי צעירה חסרת-האמצעים לבוא איתו, הריה מתפרצת: "בשבילי מרכז העולם הוא כאן! כל הארצות האחרות אינן אלא פרוורים!"

בין הסצינות הארוטיות עם עידו לבין הסצינות האפלטוניות עם קור, הצליחה הי מחברת להגניב שפע של ביקורת על הי משרד הקיים בישראל. מכריזה עיתונאית (ידיעות אחרונות, לאשה) אורה שם-אור (חורו עם בן-חור), מי שהיתה אחת המושגות בחוטי התעמולה של הצ"כ במלחמת הי בחירות האחרונה, מפי אחת מגיבורותיה, מאריקה: "הם (מנהיגי ישראל) כועסים על עצמם, משום שלא הצליחו להעמיד את המדינה על רגליה ומשום שלא התעלו לי פחות עדידי מתן דוגמה אישית לחיים צנועים. ואז קורה מה שקורה אצל אדם יחיד, הכועס על עצמו: הוא מאשים את הוולת בכשלונו. במקרה זה מאשימים הי מנהיגים את העם, מחליטים שהעם - ולא המנהיגים - הוא מושחת, בזבזן, רר" דף בצע ובוגד באידיאלים.

למרות התסבוכות הרומאנטיות והחיוכונים הפוליטיים הקודרים, מסתיימת שנת מגוריה של רחל בבית הנערות בכי טוב: היא מוצאת מקום מגורים חדש בדיוק ברצע המכריע, יושבת לכתוב את עלילותיה על ספר. עידו מוסיף להתלבט.

בין הכרכים

בעקבות קארל מאי

דרישת שלום בלתי צפויה התקבלה הי שבוע מאיליה ("ליקו") בקר, מי שהיה אחד מגדולי המו"לים בבולגאריה וייסד בעלותו לארץ את הוצאת תבל, שהציבה את הנוער הישראלי בתרגומים מצויינים של ספרי ההרפתקות של קארל מאי, תרגומים קלרי קלים של סרואנטס וויקטור הוגו. התברר כי בקר, אשר יצא לביקור קצר באיטליה, הגיע לביקור ארוך יותר בברזיל אחת הארצות החביבות על גבורי קארל מאי שם פתח בית-מסחר לספרים בסאו-פאולו.

הווי

שרות עצמי

ב מחנה צח"ל, לאחר שושפטו למאסר בעתן גניבת מכונית כדי לחזור בשעת לילה מאוחרת למחנה, נשלחו שני חיילים אל מחנה המעצר, ללא השגחת שומרים, הגיעו לשם ללא איחור.

★ ★ ★

בנים גידל

ב ניויורק, ארצות-הברית, רצחו שלר שה ילדים בני עשר, תשע ושבע שנים את אביהם, הסבירו במשטרה: "רצינו לנהל את הבית יותר טוב מאבא. הוא לא הבין שוב דבר בזה."

★ ★ ★

צבא אשר שירה בפיו

ב מינכן, גרמניה המערבית, הופרעו שני סטודנטים בשנתם בשעה שש כי בוקר, למשמע קול שירתה של פלוגת צבא שחזרה מאימון-לילה, הגישו תביעה פליר לית נגד שרה-בטחון ומפקד הפלוגה, על חקמת רעש במקום ציבורי.

★ ★ ★

שיר נקם

ב פתח-תקוה, כאשר לא הצליח של-מה קריבנר לשכנע את שכנו החדש לשיכון שיחדל מחזרתיו בחצוצרה, רכש מכונית-ייד גדולה והחל מתאמן בה, הגיע כעבור כמה שבועות לידי הבנה עם שכנו החצוצרן: השניים ימצאו מתופף ויקימו חזמורת שתנגן בחתונות.

★ ★ ★

עד הכדור האחרון

ב פטרסברג, ארצות-הברית, ציחה מפקד המשטרה על שוטריו לערוך מדי יום אימון בקליעה למטרה, אחרי ששני בלשים הפתיעו שני פושעים שעה שניסו לשדוד קופה של מסעדה ושהסתלקו בתום קרב ידיות בו נורו 21 כדורים, מבלי שאיש יפגע.

★ ★ ★

על המא

ב מקסיקו סיטי, מקסיקו, נעצרו שני פושעים מועדים שהתמחו בגניבת כלי קודש מכנסיות, התוודו כי לפני כל גניבה היו כורעים בוך בכנסיה ומבקשים את סליחת אלוהים.

★ ★ ★

הר הבית

ב חיפה, הקים אליהו לוין בית על אחת מגבעות הכרמל, גילה רק עם תום הבניה כי הבית הוקם על מיגרש שאינו שייך לו, בראש גבעה אחרת מזו שהתכוון אליה.

★ ★ ★

ריאקציונר

ב סאיגון, חייטנאם, התפרץ נגויון חואן תואו לבית-הספר הממשלתי לחינוכן מחדש של פרוצות-לשעבר, חטף שתי תל-מידות ושיחררן, הסבירו אחר-כך למשטרה: "אלה הן שתי חברות שלי. אני לא רוצה שיחנכו אותן מחדש - הן מוצאות חן בעיני גם ככה."

★ ★ ★

נעלים אדומות

ב אלהיין, ארצות-הברית, נכנסה שרידה חובר לחנות נעלים בו התקיימה מכירת חיסול, בחרה בנעל אדומה, גילתה כי בת זוג הנעל נמצאת כבר בידי לקוחה אחרת, סירבה לחרת על הנעל שבידה משך חמש שעות, הסכימה לבסוף להטיל מטבע, הפ-סידה, קנתה בו במקום עשרה זוגות נעלים. כדי "לפצות את רגש ההשתלטות שלי."

★ ★ ★

שיעור נחיה

ב תל-אביב, נעצר הנהג אליהו הרש קוביץ עלידי שוטר תנועה, כאשר התי נגש במכונית אחרת, הסבירו כי אינו מתמצא עדיין בנהיגת מכוניתו אותה רכש לפני יומיים בלבד, נלקח לתחנת המשטרה, שם נמצאה הודעה כי המכונית שבה נהג הרש קוביץ נגנבה מבצליה לפני פחות משעתיים.

★ ★ ★

הוכחה נופלת

ב ארינבורג, סקוטלנד, נעצר גיון הארכיבר באשמת החזקת חומר-נפץ, הר כח את האשמה ונדו כאשר הסיר את מנבצתו לאות כבוד למפקד המשטרה, הפיל ארבע אצבעות דינמיט שהיו ביסטרות בי מנבצת.

מוזמנים משתתפים. אחד מן הקוראים המשתתפים בעמוד זה יזכה מדי שבוע בפרס של 10 ל"י. הזוכה השבוע הוא שבת וייס, טיפה, נעה שאנן, התיכון 4.

במו ידיו

על כל צדה

★ ★ ★
בוז לספר הרבון!

גן. וביתוך את הפגנת האחד במאי. ר' כל פעם הוא היה עושה רעש כזה, ש' השוטרים הבריטיים היו מושיבים א' תו' במסר — הכל לפי תוכניתו הקבועה' מראש של בני.

פעם אחת, בזמן ההפגנה, הגי' הש' תולל כמו משועה. פתאום בני' לשם' שוטר אנגלי אחד שחיבר אותו. לקח אר' תו' השוטר הצידה ואמר לו: „בני, לא' עצור לך כלום. אני מודיע לך ש א ת ה' לא תיאסר היום!”

בני האחר, תל-אביב

★ ★
הפסקת השמל

פעם איציק מודחל בתל אביב על
אופניים בליל פנס. פתאום קופץ מתחת
לאדמה טראפיק, תופס את איציק בכי
דון ורוצה לרשום לו ראפארט.
המזל של איציק, שכאותו הרחוב היה
חורק מוחלט. לכן הוא לא התבלבל
וכשהשוטר שאל אותו איפה האור ש-
לו, ענה: "למה אתה עושה את עצמך
מלומט? אתה לא רואה שיש הפסקת
חשמל?"

"באמת?" התפלא גיל, "אז איסר גת-
 ארת כשניסע לחיפה?"
 קיבוץ עין חרוד

★ ★ ★
אמא אמרה לסליה: "סליה, כשאני
 אסע לבארשבע להביא לך אה קטן,
 תבוא סבתא להיות אתך פה."
 "אז אולי", הציעה סליה, "חיסע סב'
 תא להביא את התינוק ואת תישאר אמי
 פה?"
 קיבוץ רביבים

י"ד שאל אורחת מחיפה: "דוּחַ, לִי-
כמה זמן באת אלינו?"
"אולי לתמיד," ענתה האורחת.

"שיזווי-המשקל במזרח התיכון!" בקי ליטווינסקי (0;2) תל-ליטווינסקי

— „חור אחד
או שנים?“

אני החזין וכל השאר (מכתב למערכת)

שמעתי בעונג רב הציטוט שציטט הח' דוד בן-גוריון מדברי ראש הממשלה הראשון, שאמר כי מדינת ישראל חייבת תודה על קיומה לשר הבסטון. עם זאת, עלי להעמיד הדברים על דיוקם. דברים נכוחים אלה אמר ראש הממשלה לא בשם עצמו, אלא כציטוט מדבריו של פובליציסט עברי נאון, ס. ש. יריב, שפירסם ב"דבר" עוד ב"1954, ואף דברי ס. ש. יריב לא היו אלא ציטוט מדבריו של מבקר הקולנוע ג. דוד, שכתבם בביקורת על יומן "ברנסי", בו נראה שרהבסחון נוסע עריהבחיור לזדהיכרם האמת להיאמר, כי גם המבקר הקולנועי ב. דוד, שהוא שר המבריקים במקצועו, לא הביא דברים אלה אלא כציטוט מדבריו של פילוסוף יהודי גדול ב. ש. פולנה, שמסר מלים אלה במאמרו בתוספת הספרותית של "דבר". מיום 4.3.1943, בשמחון חזקת המקרא א. ש. עמוס חוקר זה, מגדולי המדע בימינו, ציטט המלים החשובות האלה מתוך עבודותיו של חושף עתיקות יוון הידוע לתהילה, ד. הפולנס קאי, שעבד כידוע בשיתוף פעולה הדוק עם החוקר הדגול מעט, ב. ש. אביגדור אבל גם ב. ש. אביגדור איננו מחזיק המקורי של הרעיון העמוק. אין ספק שהוא הושפע מרעיון זומה המצוי בכתביו של ההוגה ר. מ. מ. ישראל (ראה "הדור" מיום 6.4.1924) ומזהדות שהביע בעניין זה המלומד הגאוני ש. ב. סחון בספרו "חזון ודר" ובעצם, אפשר למצוא שורשי הרעיון עוד במאמר קטן שפורסם ב"קונטרס" מה'17.3.1916 בחתימת ח. ש. בוקר, אחד מגדולי העליה השנייה.

ידיה בוקר, 1956. 32.13.

סעות לעולם צודקת

קו הגבול בגזירת דחיימה. (הארץ).
 ישעיהו שורץ, מטולה
 גזירות קשות ורעות.
 בשעה שמונה: שיחת השבוי בעצ-
 יני צה"ל. (הארץ)
 עוזי ויזנפלד, צה"ל
 כפי שהם משתקפים מתוך סורג
 התיל הדורני.
 הולכנים ניחו את חמרי הנפץ.
 (ידיעות אחרונות)
 דויד ארתנה, חיפה
 ס.נ.ט. של תנובה.
 כוחו של חיל האביר הישראלי.
 (הבוקר)
 נחמה גולפרב, פתח-תקוה
 האביר על המיסטר הלבן.
 למכירה, דירה מציילת. (מעריב)
 קוראה, ירושלים
 באמת, נורא מצחיק.

הרמאים מצאו השבוע כי הסרסן
שדוכריח אותם לפני שנתיים. (הארץ).
אורי אליאב, תל גנים
רוח דעה מהלכת אימים בבית-
החולים.
תקדים לגבי נהגים אחרים, אשר
הוטלו ברובם למזבלות. (ידיעות
אחרונות)
עובד גשן, עתלית
תחילה עגבניות; עכשיו נהגים. מי
בטור?
פקידה העובדת ביסו, חיכתה לתת-
נת האוטובוסים. (מעריב)
רינה פטל, תל-אביב
וכשהגיע לבסוף היתה מלאה אר-
טובוסים שנעטו בעמידה.

מה שאתה - אתה

רצח בדק פושר

דוד, הבמאי של להקת הנחל, הרגיל את החברה לשחק אסיודים. אסיוד זה כשמישהו משחק בנומהילי. אומרים לו, למשל, שהוא גמצא בחדר שבו התיקרה יורדת יותר ויותר למטה כדי לתקוע אותו, והוא צריך לשחק בהתאם.

אבל החברה החליטה שאסיודים בלי קהל זה לא שווה. לכן, יום אחד, יצאו לרחובות העיר אבריימלה, טופול ואורי, כדי לשחק אסיוד עם קהל חי מאוד. רבע שהרחוב היה מלא, התנפל פתאום אבריימלה על טופול והתחיל לצעוק: "תן את החמש לירות!" טופול, שכבר הרבה זמן לא ראה חמש לירות, צועק בחזרה: "לא אתן!" כאן מתערב בעניין גם ארי: "שתינתן את החמש לירות. בלי חיכמות, אתה שומע?" טופול: "לא!"

האסיווד הצליח הרבה יותר מדי, כי בהתחלת המערכה השנייה כבר התערב הקהל מהמניין בעסק, אומנם, סוף אורזי התחילו את המכות, אבל המשיכו אותם אנשים אחרים לגמרי, שאף פעם לא התחילו לשחק בלהקה הנחל. כעבור עוד רגע כבר נראתה ברחוב אלנבי קמקת של איהו ששים איש סכולים במים אחד את השני, במטרה להפריד. אבריימלה, טופול ואורי ניצחו על המלאכה בשלוש פינות, כשהם צועקים: "תן לו! תוריד לו בשיניים! שלא יעז!" ומשתדלים להיפגע בעצמם עד כמה שאפשר פה פה.

בינתיים כבר הופיעה המשטרה לעשות בירור. במקום נעצר אחד הפושעים הידועים של יפו, כשהוא חשוד בגניבת חמש לירות, אם כי לא ברור ממי. שניים מהקהל נדרשו לתת טביעת אצבע, אבל ברגע הזה טופל, אבריימלה ואורי כבר טיילו כשהם מלקקים גלידה. כלב מי שאומר שהם חייבו.

שתי בקות אינטימיות
נא להחפז

רק שכל עקום יוכל לעזור בפתרון השאלות הבאות, והתשובה ההגיונית לעולם לא תהיה התשובה הנכונה.

- (1) איזה תנור עובד על מים? (2) איזה בורים יכולים להיות פרופסורים? (3) איזה מלך היה גדול מאמו בהגיעו לגיל שמונה? (4) מה הצד השווה של חלב והזרמנות? (5) איזה אקרה אינו יורה? (6) איזה קבר הוא 2×3 ? (7) שמו של איזה חכם יהודי ישר כשהוא הפוך? (8) חופו של איזה ממתנהג בחוצפה? (9) מי יכול לומר בצדק, "הם בבית!" גם בזמן קורנבלים? (10) מי רשאי לומר לאביו "תרח זכו!" בלי להעליבו?

שבח זימן חיפה

[illegible]